

Briuselis, 2020 m. vasario 24 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2017/0332(COD)

6060/1/20
REV 1

ENV 78
SAN 48
CONSOM 25
CODEC 109

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5813/20

Komisijos dok. Nr.: 5846/18 - COM(2017) 753 final + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmoniems
vartoti skirtos vandens kokybės (nauja redakcija)

- Politinis susitarimas

1. 2018 m. vasario 1 d. Komisija pateikė naują redakciją išdėstytą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmoniems vartoti skirtos vandens kokybės¹ (vadinamosios Geriamojo vandens direktyvos).
2. Pagrindinis nauja redakcija išdėstyto pasiūlymo tikslas – užtikrinti aukštą aplinkos ir žmonių sveikatos apsaugos nuo užteršto geriamojo vandens neigiamo poveikio lygį. Ši peržiūra yra ir pirmosios sėkmingai užbaigtos Europos piliečių iniciatyvos dėl teisės į vandenį („Right2Water“) rezultatas. Pasiūlymu siekiama atnaujinti vandens kokybės standartus, nustatyti rizika grindžiamą požiūrį į vandens monitoringą, pagerinti informaciją apie vandens kokybę bei vartotojams teikiamas vandens tiekimo paslaugas ir pagerinti prieigą prie vandens. Be to, pasiūlyme nagrinėjamas medžiagų, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, klausimas.

¹ Dok. 5846/18 + ADD 1–ADD 5.

3. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl pasiūlymo priėmė 2018 m. liepos 11 d.² Regionų komitetas nuomonę dėl pasiūlymo priėmė 2018 m. gegužės 16 d.³
4. Europos Parlamentas savo poziciją per pirmąjį svarstymą priėmė 2019 m. kovo 28 d. plenarinės sesijos metu⁴. Pranešime pateikta 160 Komisijos pasiūlymo pakeitimų.
5. 2019 m. kovo 5 d. posėdyje Taryba susitarė dėl bendro požiūrio⁵; juo pirmininkaujantiai valstybei narei suteikiami įgaliojimai vesti derybas su Europos Parlamentu.
6. Spalio 7 d., spalio 22 d., lapkričio 19 d, gruodžio 3 d. ir gruodžio 18 d. įvyko penki trišalio dialogo posėdžiai. 2019 m. lapkričio 15 d., lapkričio 27 d. ir gruodžio 18 d. įvykusiuose Nuolatinų atstovų komiteto posėdžiuose pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė patikslinti šiam komitetui suteiktus derybų įgaliojimus. Be politinio trišalio dialogo posėdžių, buvo surengti keli techniniai trišaliai susitikimai.
7. 2020 m. vasario 5 d. Nuolatinų atstovų komitetas atliko teksto analizę siekiant susitarimo dėl teksto ir patvirtino galutinį kompromisinį tekstą, parengtą atsižvelgiant į trišalio dialogo posėdžių rezultatus⁶. Patvirtintas tekstas su pernumeruotomis nuostatomis išdėstytas šio pranešimo priede.
8. 2020 m. vasario 18 d. Europos Parlamento Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos (ENVI) komitetas pritarė tekstui. Vėliau, tą pačią dieną, ENVI komiteto pirmininkas nusiuntė laišką Nuolatinų atstovų komiteto pirmininkui, kuriame nurodė, kad, teisininkams lingvistams tekstą patikrinus, jis rekomenduotų ENVI komitetui ir plenariniam posėdžiui priimti Tarybos poziciją be pakeitimų.

² Dok. NAT/733-EESC-2018-01285.

³ Dok. CDR 924/2018.

⁴ Dok. 7750/19.

⁵ Dok. 6876/1/19 REV 1.

⁶ Dok. 5813/20.

9. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pasiūlyti Tarybai vieno iš būsimų posėdžių darbotvarkės A punktu patvirtinti politinį susitarimą dėl šio pranešimo priede išdėstyto Geriamojo vandens direktyvos teksto ir į to posėdžio protokolą įtraukti šio pranešimo papildyme išdėstytus pareiškimus.
-

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija)**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁷,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁸,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Tarybos direktyva 98/83/EB⁹ buvo keletą kartų iš esmės keičiama¹⁰. Kadangi tą direktyvą reikia keisti dar kartą, dėl aiškumo ji turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

⁷ OL C [...], [...], p. [...].

⁸ OL C [...], [...], p. [...].

⁹ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

¹⁰ Žr. V priedą.

- (2) Direktyva 98/83/EB nustatyta teisinė sistema, kuria siekiama apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, galinčio kilti dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokio nors užterštumo, o užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus. Šia direktyva turėtų būti siekiama tokio paties tikslo ir ja Sąjungoje turėtų būti visiems pagerinta prieiga prie vandens. Tuo tikslu Sąjungos lygmeniu būtina nustatyti minimaliuosius reikalavimus, kuriuos turi atitikti tam tikslui skirtas vanduo. Valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtame vandenyje nebūtų jokių mikroorganizmų bei parazitų ir jokių medžiagų, kurios tam tikrais atvejais kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, ir kad tas vanduo atitiktų minėtus minimaliuosius reikalavimus;

- (3) ši direktyva turi būti netaikoma natūraliam mineraliniam vandeniui ir vandeniui, kuris yra vaistas, nes šių rūšių vanduo įtrauktas atitinkamai į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų 2009/54/EB¹¹ ir 2001/83/EB¹² taikymo sritis. Tačiau Direktyva 2009/54/EB apima tiek natūralų mineralinį vandenį, tiek šaltinio vandenį, todėl ši direktyva turėtų būti netaikoma tik natūraliam mineraliniam vandeniui. Remiantis Direktyvos 2009/54/EB 9 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa, šaltinio vanduo turėtų atitikti šios direktyvos nuostatas, o mikrobiologinių reikalavimų atžvilgiu šaltinio vanduo turėtų tenkinti Direktyvos 2009/54/EB 5 straipsnio nuostatas. Į butelius ar kitas talpas išpilstytas žmonėms vartoti skirtas vanduo, skirtas pardavimui ar naudojamas maistui gaminti, ruošti ar apdoroti, turėtų iš principo ir toliau atitikti šios direktyvos nuostatas iki atitikties vietos etapo (t. y. čiaupo), o paskui jis turėtų būti laikomas maistu, kurį žmogus nurys arba pagrįstai tikimasi, kad nurys, kaip išdėstyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002¹³ 2 straipsnio antroje pastraipoje; Be to, maisto verslo operatoriams, kurie turi savo vandens šaltinį ir jį naudoja konkrečioms savo verslo tikslams, šios direktyvos nuostatos gali būti netaikomos, jei jie vykdo atitinkamas pareigas, visų pirma susijusias su rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų principais bei taisomaisiais veiksmais pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus dėl maisto. Maisto verslo operatoriai, kurie turi savo vandens šaltinį ir vykdo veiklą kaip vandens tiekėjai, turėtų laikytis šios direktyvos nuostatų kaip bet kurie kiti vandens tiekėjai;

¹¹ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/54/EB dėl natūralaus mineralinio vandens eksploatavimo ir pateikimo į rinką (nauja redakcija) (OL L 164, 2009 6 26, p. 45).

¹² 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67).

¹³ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

- (4) remiantis Europos piliečių iniciatyvos dėl teisės į vandenį („*Right2Water*“) išvada¹⁴, surengtos Sąjungos masto viešos konsultacijos ir atliktas Direktyvos 98/83/EB įvertinimas pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT)¹⁵. Šie veiksmai parodė, kad tam tikros Direktyvos 98/83/EB nuostatos turi būti atnaujintos. Įvardytos keturios sritys, kuriose yra ką tobulinti: kokybinių parametrų verčių sąrašas, ribotas rizika grindžiamo požiūrio taikymas, netikslios nuostatos dėl vartotojų informavimo ir su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančių medžiagų tvirtinimo sistemų skirtumai ir poveikis, kurį tai daro žmonių sveikatai. Be to, Europos piliečių iniciatyvoje dėl teisės į vandenį kaip atskira problema įvardytas faktas, kad dalis gyventojų, marginalizuotos grupės, neturi prieigos prie žmonėms vartoti skirto vandens, o užtikrinti tokią prieigą yra įsipareigojimas pagal Jungtinių Tautų darbotvarkės iki 2030 m. šeštąjį darnaus vystymosi tikslą. Ir paskutinė įvardyta problema – nepakankamas bendras informuotumas apie vandens nuotėkius, kurie atsiranda dėl nepakankamo investavimo į vandens infrastruktūros techninę priežiūrą ir atnaujinimą; tai akcentuota ir Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje dėl vandens infrastruktūros¹⁶;

¹⁴ Dok. COM(2014) 177 final.

¹⁵ Dok. SWD(2016) 428 final.

¹⁶ Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita SR 12/2017. *Geriamojo vandens direktyvos įgyvendinimas: vandens kokybė ir prieiga prie vandens Bulgarijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje pagerėjo, tačiau šioje srityje išlieka dideli investavimo poreikiai.*

- (5) Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Europos regioninis biuras atliko išsamią Direktyvoje 98/83/EB pateikto parametrų ir parametrų verčių sąrašo peržiūrą siekdamas išsiaiškinti, ar reikia jį koreguoti atsižvelgiant į technikos ir mokslo pažangą. Atsižvelgiant į tos peržiūros rezultatus¹⁷ turėtų būti kontroliuojami enteriniai patogenai bei *Legionella* bakterijos ir į sąrašą turėtų būti įtraukti dar šeši cheminiai parametrai arba parametrų grupės. Atsižvelgiant į kitas naujausias mokslines nuomones ir atsargumo principą, keturių iš šešių naujų parametrų vertės turėtų būti dar griežtesnės nei pasiūlytos PSO, bet vis dar įmanomos užtikrinti. Vieno iš naujų parametrų atveju buvo sumažintas tipinių medžiagų skaičius ir pritaikyta vertė. Chromo vertės PSO dar nebaigė peržiūrėti, todėl prieš tai vertei [...] tampa griežtesne turėtų būti taikomas penkiolikos metų pereinamasis laikotarpis. Be to, PSO rekomendavo, kad siekiant įvertinti trijų tipinių endokrininę sistemą ardančių medžiagų pasitaikymo vandenyje ir vandens išvalymo nuo šių medžiagų veiksmingumą, gali būti taikomos šios jų lyginamosios vertės: 0,1 µg/l vertė bisfenolio A atveju, 0,3 µg/l vertė nonilfenolio atveju ir 1 ng/l vertė beta-estradiolio atveju. Vis dėlto, remiantis 2015 m. Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) nuomone, nuspręsta, kad iš šių trijų medžiagų į šią direktyvą turėtų būti įtrauktas tik bisfenolis A, nustatant 2,5 µg/l jo poveikio sveikatai parametrų vertę. Be to, nonilfenolis ir beta-estradiolis turėtų būti įtraukti į stebėjimo sąrašą, kurį turės sudaryti Komisija.

¹⁷ PSO Europos regioninio biuro bendradarbiavimo geriamojo vandens parametrų srityje projektas „Rekomendacija dėl Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (Geriamojo vandens direktyvos) I priedo peržiūros“ (angl. *Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation*), 2017 m. rugsėjo 11 d.

- (6) kalbant apie šviną, PSO rekomendavo laikytis dabartinės šio parametro vertės, tačiau pažymėjo, kad koncentracijos vertės turėtų būti kiek įmanoma žemesnės. Todėl dabartinė 10 µg/l vertė galėtų būti taikoma dar 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo. Ne vėliau kaip pasibaigus šiam pereinamajam laikotarpiui turėtų būti nustatyta 5 µg/l šio parametro vertė. Be to, kadangi švino vamzdžiai gyvenamuosiuose namuose ir pastatuose yra įsisenėjusi problema, o valstybės narės ne visada turi būtinus įgaliojimus įpareigoti švino vamzdžius pakeisti, 5 µg/l vertė turėtų likti siektina verte, kiek tai susiję su pareigomis dėl pastatų vidaus vandentiekio sistemų. Vis dėlto visoms naujoms medžiagoms, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, nepriklausomai nuo to, ar jos bus naudojamos vandens tiekimo ar pastatų vidaus vandentiekio sistemose, ir kurias bus leidžiama naudoti pagal šią direktyvą, vandentiekio vandenyje turėtų būti taikoma 5 µg/l vertė;
- (7) siekiant išsklaidyti didėjančią visuomenės susirūpinimą dėl per žmonėms vartoti skirtą vandenį patiriamo atsirandančių medžiagų (pavyzdžiui, endokrininę sistemą ardančių medžiagų, vaistų ir mikroplastikų) poveikio žmonių sveikatai ir spręsti su tiekimo grandinėje atsirandančiomis naujomis medžiagomis susijusias problemas, šia direktyva turėtų būti nustatytas stebėjimo sąrašo mechanizmas. Stebėjimo sąrašo mechanizmas padės dinamiškai ir lanksčiai reaguoti į didėjančią susirūpinimą. Jis taip pat sudarys sąlygas atsižvelgti į naujas žinias apie tokių medžiagų aktualumą žmonių sveikatai ir naujas žinias apie tinkamiausius monitoringo požūrius ir metodikas. Šis žmonėms vartoti skirto vandens stebėjimo sąrašo mechanizmas yra dalis atsako į įvairių aktualių sričių Sąjungos politiką, pavyzdžiui, Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos strateginis požiūris į vaistus aplinkoje“¹⁸, Komisijos komunikatą „Visapusiškos ES politikos dėl endokrininę sistemą ardančių medžiagų kūrimas“¹⁹ ir 2019 m. birželio 26 d. Tarybos išvadas „Siekiant Sąjungos tvarios cheminių medžiagų politikos strategijos“²⁰.

¹⁸ Dok. COM(2019) 128 final.

¹⁹ Dok. COM(2018) 734 final.

²⁰ Dok. 10713/19.

- (8) PSO taip pat rekomendavo sušvelninti trijų parametru vertes, o penkis parametrus išbraukti iš sąrašo. Tačiau ne visi iš šių pakeitimų laikomi būtinais, nes Komisijos direktyva (ES) 2015/1787²¹ nustatytas rizika grindžiamas požiūris leidžia vandens tiekėjams tam tikromis sąlygomis išbraukti parametru iš parametru, kuriu monitoringas turi būti vykdomas, sąrašo. Vandens valymo technologijos, reikalingos šioms parametru vertėms užtikrinti, jau įdiegtos;
- (9) parametru vertės yra pagrįstos turimomis mokslo žiniomis bei atsargumo principu ir jos pasirinktos siekiant užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtą vandenį būtų galima vartoti saugiai visą gyvenimą, tokiu būdu užtikrinant aukštą sveikatos apsaugos lygį;
- (10) turėtų būti nustatyta pusiausvyra, kad būtų išvengta tiek mikrobiologinės taršos, tiek cheminių medžiagų rizikos ir siekiant šio tikslo bei atsižvelgiant į būsimą parametru verčių peržiūrą žmonėms vartoti skirtam vandeniui taikomų parametru vertės turėtų būti nustatomos remiantis visuomenės sveikatos interesais ir rizikos įvertinimo metodu;
- (11) rodikliu parametrai neturi tiesioginio poveikio visuomenės sveikatai. Tačiau jie yra svarbūs kaip vandens gamybos ir paskirstymo įrenginių veikimo bei vandens kokybės vertinimo priemonės. Jie gali padėti nustatyti vandens valymo trūkumus, taip pat jie atlieka svarbų vaidmenį didinant ir išlaikant vartotojų pasitikėjimą vandens kokybe. Todėl valstybės narės turėtų stebėti šiuos parametrus;
- (12) jeigu būtina žmonių sveikatai valstybių narių teritorijose apsaugoti, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės, remdamosi atsargumo principu, nustatytų papildomų į I priedą neįtrauktų parametru vertes;

²¹ 2015 m. spalio 6 d. Komisijos direktyva (ES) 2015/1787, kuria iš dalies keičiami Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės II ir III priedai (OL L 260, 2015 10 7, p. 6).

- (13) saugus žmonėms vartoti skirtas vanduo reiškia, kad jame ne tik nėra kenksmingų mikroorganizmų ir medžiagų, bet yra tam tikrų natūralių mineralinių medžiagų ir būtinųjų elementų kiekių, atsižvelgiant į tai, kad ilgalaikis demineralizuoto vandens arba vandens, kuriame yra labai mažai tokių būtinųjų elementų kaip kalcis ir magnis, vartojimas gali kelti pavojų žmonių sveikatai. Tam tikri šių mineralinių medžiagų kiekiai taip pat yra ypač svarbūs siekiant užtikrinti, kad vanduo nebūtų agresyvus ar korozinis ir būtų pagerintas vandens skonis. Pagal vietos sąlygas galėtų būti svarstoma galimybė nustatyti minimaliąsias šių mineralinių medžiagų koncentracijas minkštintame arba demineralizuotame vandenyje;

(14) Direktyvoje 98/83/EB labai ribotai atsižvelgta į prevencinį saugos planavimą ir rizika grindžiamus elementus. Pirmieji rizika grindžiamo požūrio elementai nustatyti jau 2015 m. Direktyva (ES) 2015/1787, kuria iš dalies keičiama Direktyva 98/83/EB siekiant leisti valstybėms narėms nukrypti nuo jų nustatytų monitoringo programų, su sąlyga, kad atliekami patikimi rizikos vertinimai, kurie gali būti grindžiami PSO geriamojo vandens kokybės gairėmis²². Tos gairės, kuriose išdėstytas vadinamasis Vandens saugos plano požūris, be kita ko, taikomas mažoms bendruomenėms²³, ir geriamojo vandens tiekimo saugumo standartas EN 15975-2 yra tarptautiniu lygmeniu pripažinti principai, kuriais grindžiama žmonėms vartoti skirto vandens gamyba, paskirstymas, monitoringas ir parametrų analizė. Tie principai turėtų būti išlaikyti ir šioje direktyvoje. Siekiant užtikrinti, kad tie principai neapsiribotų tik monitoringo aspektais, taip pat siekiant laiką ir išteklius skirti rizikai, kuri turi reikšmės, ir ekonomiškai efektyvioms į šaltinį orientuotoms priemonėms ir vengti analizės darbą ir pastangas švaistyti nereikšmingiems klausimams, tikslinga nustatyti išsamų rizika grindžiamą požūrį į vandens saugą, kuris apimtų visą tiekimo grandinę – nuo vandens baseino, vandens gavybos, valymo, saugojimo ir paskirstymo iki atitikties vietos. Tas požūris turėtų būti grindžiamas įgytomis žiniomis ir veiksmiais, įgyvendintais pagal Direktyvą 2000/60/EB, ir juo turėtų būti veiksmingiau atsižvelgiama į klimato kaitos poveikį vandens ištekliams. Rizika grindžiamą požūrį turėtų sudaryti trys komponentai: pirma, su vandens gavybos vietoms skirtu (-ais) vandens baseinu (-ais) susijusių pavojų vertinimas (toliau – vandens gavybos vietoms skirtu (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas) vadovaujantis PSO gairėmis ir Vandens saugos plano vadovu²⁴; antra, galimybė vandens tiekėjui pritaikyti monitoringą atsižvelgiant į pagrindines rizikos rūšis ir imtis būtinų priemonių siekiant valdyti tiekimo grandinėje nuo vandens gavybos, valymo, saugojimo ir paskirstymo nustatytą riziką (toliau – vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas), ir trečia, galimos rizikos, kurią kelia pastatų vidaus vandentiekio sistemos (pvz., susijusios su *Legionella* bakterijomis ar švinu), vertinimas (toliau – pastatų vidaus vandentiekio sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas), ypač daug dėmesio skiriant prioritetinėms patalpoms. Tie vertinimai turėtų būti reguliariai peržiūrimi, *inter alia*, reaguojant į grėsmes, kylančias dėl su klimatu susijusių

²² „Geriamojo vandens kokybės gairės“ (Guidelines for drinking water quality), ketvirtas leidimas, Pasaulio sveikatos organizacija, 2011 m., https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/drinking-water-quality-guidelines-4-including-1st-addendum/en/.

²³ http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/243787/Water-safety-plan-Eng.pdf; https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;jsessionid=2F74141084126319713559E5F4E854C2?sequence=1

²⁴ „Vandens saugos plano vadovas: išsamios rizikos valdymo gairės geriamojo vandens tiekėjams“ (Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers), Pasaulio sveikatos organizacija, 2009 m., https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75141/9789241562638_%20eng.pdf?sequence=1.

ekstremalių oro sąlygų, žinomus žmogaus veiklos vandens gavybos vietoje pokyčius ar su šaltiniu susijusius incidentus. Taikant rizika grindžiamą požiūrį užtikrinamas nuolatinis kompetentingų institucijų ir vandens tiekėjų keitimasis informacija.

Siekdamos sumažinti galimą administracinę naštą vandens tiekėjams, kurie vidutiniškai tiekia 10–100 m³ vandens per dieną arba vandeniu aprūpina 50–500 žmonių, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė leisti šiems tiekėjams neatlikti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo, su sąlyga, kad atliekamas reguliarus monitoringas pagal 13 straipsnį. Išimties tvarka rizika grindžiamas požiūris turėtų būti pritaikytas prie konkrečių apribojimų, taikomų jūriniams laivams, kuriuose gėlinamas vanduo ir kuriais vežami keleiviai. Su Europos vėliava plaukiojantys jūriniai laivai, plaukiodami tarptautiniuose vandenyse, laikosi tarptautinės reglamentavimo sistemos. Privalo būti užtikrinta, kad pirmenybė būtų teikiama galiojančioms tarptautinėms taisyklėms arba tarptautiniu mastu pripažintiems standartams (pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų visuomenės sveikatos departamento parengtai laivų sanitarijos programai), kurie yra išsamesni, griežtesni ir taikomi tarptautiniuose vandenyse plaukiojantiems laivams;

(15) vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas turėtų būti vykdomi laikantis holistinio požiūrio į rizikos vertinimą ir turėtų būti orientuoti į siekį mažinti žmonėms vartoti skirto vandens gamybai reikalingą valymo lygį, pavyzdžiui, mažinant veiksnius, dėl kurių užteršiami vandens telkiniai, iš kurių gaunamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, arba mažinant tokių telkinių taršos riziką. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų apibūdinti vandens gavybos vietas (-ų) vandens baseiną (-us), nustatyti pavojus ir pavojingus įvykius, dėl kurių galėtų pablogėti vandens kokybė, [...] pavyzdžiui, galimus taršos šaltinius, susijusius su tuo (tais) vandens baseinu (-ais), ir, kai tai būtina siekiant nustatyti pavojus, vykdyti teršalų, kuriuos jos laiko reikšmingais (pvz., nitratų, pesticidų ar vaistinių preparatų, nustatytų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB²⁵) dėl jų natūralaus buvimo vandens gavybos vietoje (pvz., arseno) arba dėl vandens tiekėjų pateiktos informacijos (pvz., staigaus konkretaus parametro padidėjimo neapdorotame vandenyje), monitoringą. Kai žmonėms vartoti skirtam vandeniui naudojami paviršiniai vandenys, valstybės narės, atlikdamos rizikos vertinimą turėtų ypač daug dėmesio skirti mikroplastikams ir endokrininę sistemą ardančiomis medžiagomis, pavyzdžiui, nonilfenoliui ir beta estradioliui, ir prireikus turėtų reikalauti, kad vandens tiekėjai taip pat stebėtų ir (arba) atsižvelgtų į šiuos ir kitus parametrus, kurie yra įtraukti į stebėjimo sąrašą, jei manoma, kad jie kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai. Remiantis vandens gavybos vietai (-oms) skirtu (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimu, turėtų būti imtasi valdymo priemonių siekiant užkirsti kelią nustatytai rizikai arba ją kontroliuoti, kad būtų užtikrinta žmonėms vartoti skirto vandens kokybė. Jei valstybė narė, remdamasi nustatytais pavojais ir pavojingais įvykiais, nustato, kad vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose) tam tikro parametro nėra (pavyzdžiui, dėl to, kad medžiagos niekada nepasitaiko požeminiuose vandenyse arba paviršiniuose vandenyse), valstybė narė turėtų informuoti atitinkamus vandens tiekėjus ir gali leisti jiems sumažinti to parametro monitoringo vykdymo dažnumą arba išbraukti tą parametą iš parametrų, kurių monitoringas turi būti vykdomas, sąrašo neatliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo;

²⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- (16) Direktyva 2000/60/EB iš valstybių narių reikalaujama nustatyti vandens telkinius, naudojamus žmonėms vartoti skirtam vandeniui išgauti, vykdyti jų monitoringą ir imtis būtinų priemonių, padedančių išvengti jų kokybės prastėjimo, kad ruošiant žmonėms vartoti tinkamą vandenį jį reikėtų mažiau valyti. Siekdamos išvengti pareigų dubliavimosi, valstybės narės, nustatydamos pavojus ir pavojingus įvykius, turėtų naudotis turimais monitoringo, atlikto pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius ar kitus atitinkamus Sąjungos teisės aktus, rezultatais, būdingais jų vandens baseinui (-ams). Vis dėlto tais atvejais, kai tokių monitoringo duomenų neturima, galėtų būti vykdomas atitinkamų parametrų, medžiagų ar teršalų monitoringas siekiant padėti apibūdinti vandens baseiną (-us) ir įvertinti galimą riziką. Toks monitoringas turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į vietos aplinkybes ir taršos šaltinius;

- (17) parametrų verčių, kurios naudojamos žmonėms vartoti skirto vandens kokybei įvertinti, būtina laikytis toje vietoje, kurioje žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas konkrečiam vartotojui. Tačiau žmonėms vartoti skirto vandens kokybei įtakos gali turėti pastatų vidaus vandentiekio sistema. PSO pažymi, kad Sąjungoje iš visų vandeniui plintančių patogenų daugiausia sveikatos problemų kelia *Legionella* bakterijos. Jos plinta per šilto vandens sistemas, o jomis užsikrečiama įkvepiant, pvz., prausiantis duše. Taigi jos akivaizdžiai susijusios su pastatų vidaus vandentiekio sistema. Kadangi vienašalė pareiga dėl šio patogeno vykdyti visų privačių ar viešų patalpų monitoringą pareikalautų nepagrįstai didelių išlaidų, tinkamesnis šios problemos sprendimas būtų vidaus paskirstymo rizikos vertinimas. Be to, atliekant vidaus paskirstymo rizikos vertinimą reikėtų atsižvelgti į potencialią riziką, kurią kelia su žmonėms vartoti skirtu vandeniui besiliečiantys gaminiai ir medžiagos. Todėl, vykdamas vidaus paskirstymo rizikos vertinimą, didžiausiais dėmesys, *inter alia*, turėtų būti teikiamas valstybių narių nustatytų prioritetinių patalpų (pvz., ligoninių, sveikatos priežiūros įstaigų, senelių globos namų, vaikų priežiūros įstaigų, mokyklų, švietimo įstaigų, pastatų, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos, restoranų, barų, sporto ir prekybos centrų, laisvalaikio, pramogų ir parodų rengimo vietų, bausmių atlikimo įstaigų ir stovyklaviečių) monitoringui, įvertinant riziką, kurią kelia pastatų vidaus vandentiekio sistema ir kuri yra susijusi su gaminiiais ir medžiagomis. Remdamosi to vertinimo rezultatais valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, *inter alia*, kad būtų įdiegtos PSO gairės²⁶ atitinkančios tinkamos kontrolės ir valdymo priemonės (pvz., protrūkių atvejams) ir kad žmonių sveikatai pavojaus nekeltų į vandenį išsiskiriančios statybos produktų medžiagos;

²⁶ „*Legionella* bakterijos ir legioneliozės prevencija“ (*Legionella and the prevention of Legionellosis*), Pasaulio sveikatos organizacija, 2007 m.,
http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf

(18) Direktyvos 98/83/EB nuostatomis dėl vandens valymo, įrenginių ir medžiagų kokybės užtikrinimo nepavyko pasiekti, kad būtų užtikrintas vienodas higienos reikalavimų, taikomų gaminiams, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, laikymasis. Todėl toliau taikomos nacionalinės gaminių tvirtinimo sistemos, kurių reikalavimai valstybėse narėse skiriasi. Dėl šios priežasties gamintojams sudėtinga ir brangu realizuoti savo gaminius visoje Sąjungoje ir tai brangiai kainuoja pačioms valstybėms narėms. Be to, dėl to vartotojams ir geriamojo vandens įmonėms sunku sužinoti, ar gaminiai tenkina sveikatos reikalavimus. Šioje direktyvoje nustačius suderintus minimaliuosius reikalavimus, taikomus medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, bus prisidėta prie vienodo sveikatos apsaugos lygio užtikrinimo visoje ES ir geresnio vidaus rinkos veikimo. Be to, Reglamente (ES) 2019/1020 nustatytas bendras Sąjungos masto gaminių rinkos priežiūros mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Sąjungos rinkai būtų tiekiami tik tie gaminiai, kurie atitinka reikalavimus, kuriais užtikrinamas aukštas visuomenės interesų kaip antai sveikatos apsaugos ir saugos apskritai, sveikatos ir saugos darbo vietoje, vartotojų apsaugos, aplinkos apsaugos ir visuomenės saugumo, apsaugos lygis. Tame reglamente nustatyta, kad jei ateityje bus priimti nauji Sąjungos derinamieji teisės aktai, juose taip pat turės būti nurodyta, ar Reglamentas (ES) 2019/1020 taikomas ir tiems teisės aktams. Siekiant užtikrinti, kad būtų galima imtis tinkamų rinkos priežiūros priemonių dėl gaminių, kuriems dar netaikomas Reglamentas (ES) 2019/1020, tačiau kuriems būtų taikoma ši direktyva, tikslinga numatyti, kad tas reglamentas būtų taikomas tiems gaminiams;

(19) su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančių medžiagų pobūdis gali daryti poveikį tokio vandens kokybei, nes jos gali išskirti potencialiai pavojingų medžiagų, padidinti mikrobinę taršą arba padaryti poveikį tokio vandens kvapui, spalvai ar skoniui. Vertinant Direktyvą 98/83/EB nustatyta, kad straipsniu dėl vandens valymo, įrenginių ir medžiagų kokybės užtikrinimo suteikta pernelyg daug teisinio lankstumo, o to pasekmė – skirtingos nacionalinės medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, patvirtinimo sistemos ES teritorijoje. Todėl reikia nustatyti konkretesnius minimaliuosius higienos reikalavimus medžiagoms, kurias numatoma naudoti žmonėms vartoti skirto vandens gavybai, valymui arba paskirstymui naujuose įrenginiuose arba esamuose įrenginiuose, jei atliekami jų remonto arba rekonstrukcijos darbai, arba naujuose įrenginiuose siekiant užtikrinti, kad jos nekeltų tiesioginio ar netiesioginio pavojaus žmonių sveikatai, nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui, nedidintų mikrobinės taršos vandenyje, ir į vandenį neišplautų teršalų viršijant vartojimo paskirčiai nustatytus lygius. Šiuo tikslu šioje direktyvoje turėtų būti nustatyti minimalieji higienos reikalavimai medžiagoms, patvirtinant vertinimo metodiką, Europos pozityvųjų pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių sąrašą, metodus ir (administracines) procedūras, taikomas pradinių medžiagų ar junginių įtraukimui į Europos pozityvųjų sąrašą arba jų peržiūrai, ir galutinių medžiagų, naudojamų gaminyje, sudarytame iš į Europos pozityvųjų sąrašą įtrauktų pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių, bandymo procedūras ir metodus. Kad nebūtų trukdoma inovacijoms, Komisija turėtų užtikrinti, kad šios procedūros būtų proporcingos, jomis neužkraunant nepagrįstos naštos ekonominės veiklos vykdytojams, ypač MVĮ. Šios procedūros turėtų būti kuo labiau suderintos su galiojančiais Sąjungos gaminius reglamentuojančiais teisės aktais, kad būtų išvengta dvigubos naštos dėl ekonominės veiklos vykdytojų įpareigojimo atlikti skirtingus to paties gaminio atitikties vertinimus;

(20) Europos pozityvusis sąrašas yra pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių sąrašas, sudarytas atsižvelgiant į medžiagų, kurias leidžiama naudoti medžiagų gamybai, rūšį (organinės, cemento, metalo, emalio ir keramikos ar kitos neorganinės medžiagos), įskaitant, kai tikslinga, jų naudojimo sąlygas ir išsiskyrimo ribines vertes. Norint pradinę medžiagą ar junginį įtraukti į Europos pozityvųjį sąrašą, turi būti atliktas pačios pradinės medžiagos, atitinkamų priemaišų ir numatomo naudojimo metu numatomos reakcijos bei skilimo produktų rizikos vertinimas. Pareiškėjo arba nacionalinės valdžios institucijos atliekamas rizikos vertinimas turėtų apimti riziką sveikatai, kylančią dėl galimo medžiagų išsiskyrimo blogiausiomis numatomomis naudojimo sąlygomis, ir toksiškumą. Remiantis rizikos vertinimo rezultatais, Europos pozityviajame sąrašė prireikus turėtų būti nurodytos pradinės medžiagos, junginio ar sudedamosios dalies specifikacijos, pradinės medžiagos naudojimo apribojimai, kiekybiniai apribojimai arba išsiskyrimo ribinės vertės, galimos priemaišos ir reakcijos produktai arba sudedamosios dalys, kad būtų užtikrinta galutinės medžiagos, kuri bus naudojama su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančiame gaminyje, sauga. Siekiant sudaryti pirmąjį Europos pozityvųjį sąrašą, nacionaliniai pradinių medžiagų ir junginių pozityvieji sąrašai ar kitos nacionalinės nuostatos, metodikos, kuriomis remiantis buvo sudaryti tokie nacionaliniai sąrašai ir patvirtintos nuostatos, ir prie kiekvienos pradinės medžiagos ir junginio pridėti rizikos vertinimai turėtų būti pateikti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 įsteigta Europos cheminių medžiagų agentūrai (toliau – Agentūra). Tuo remdamasi Agentūra turėtų rekomenduoti Komisijai suvestinį sąrašą. Agentūra turėtų peržiūrėti į pirmąjį Europos pozityvųjį sąrašą įtrauktas medžiagas, junginius bei sudedamąsias dalis ir laiku pateikti nuomonę dėl jų, kad Komisija galėtų peržiūrėti sąrašą ne vėliau kaip per 15 metų nuo jo priėmimo. Europos pozityviojo sąrašo atnaujinimo tikslu Agentūra turėtų teikti nuomones dėl medžiagų ir junginių įtraukimo į sąrašą arba jų išbraukimo iš sąrašo.

Siekdama palengvinti vienodą gaminių atitikties šios direktyvos reikalavimams tikrinimą, Komisija turėtų paprašyti CEN parengti vienodus gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, tikrinimo ir vertinimo standartus. Sudarydama ir atnaujindama Europos pozityvųjų sąrašą Komisija turėtų užtikrinti, kad visi aktualūs aktai ar standartizacijos įgaliojimai, kuriuos ji tvirtina pagal kitus Sąjungos teisės aktus, atitiktų šios direktyvos reikalavimus.

Be to, ne vėliau kaip per 9 metus po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos šios sistemos veikimas turėtų būti peržiūrėtas siekiant įvertinti, ar visoje Sąjungoje užtikrinama žmonių sveikatos apsauga ir ar užtikrinamas gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu naudojant patvirtintas medžiagas, vidaus rinkos veikimas. Taip pat turėtų būti įvertinta, ar reikia papildomų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl šio klausimo, ypač atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1935/2004²⁷ ir Reglamento (ES) Nr. 305/2011 vertinimo rezultatus;

²⁷ 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantis Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL L 338, 2004 11 13, p. 4).

- (21) gaminius, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, turėtų sudaryti pagal šią direktyvą patvirtinta medžiaga arba medžiagų junginys. Vis dėlto šia direktyva reglamentuojami tik gaminiuose naudojamų medžiagų ir cheminių medžiagų sveikatos ir higienos aspektai, susiję su jų poveikiu žmonėms vartoti skirtu vandens kokybei, ir galutinių gaminių atitikties bandymų ir kokybės kontrolės taisyklės. Ja nereglamentuojami kiti reikalavimai, be kita ko, taisyklės dėl to, kaip išreikšti sistemos veikimo rezultatus, ar struktūrinės saugos taisyklės, kurie gali būti reglamentuojami arba nustatyti pagal Sąjungos derinamuosius teisės aktus, pavyzdžiui, Reglamentą (ES) Nr. 305/2011 arba Reglamentą (ES) 2016/426 priimtas nuostatas. Dėl pagal šią direktyvą suderintų rizikos sveikatai bei higienai aspektų ir saugos ar kitų rizikos aspektų, reglamentuojamų kitais Sąjungos derinamaisiais teisės aktais, sambūvio nekiltų jokių prieštaravimų, jei atitinkamai nebūtų nagrinėjamos rizikos sutapimų. Esama galimo prieštaravimo tarp Reglamento (ES) Nr. 305/2011 ir šios direktyvos, kadangi Reglamento (ES) Nr. 305/2011 I priedo 3 punkto e papunktyje kaip vienas iš pagrindinių reikalavimų, taikomų statybos darbams, nurodytas „pavojingų medžiagų (ne)išleidimas į geriamąjį vandenį ar medžiagų, kurios kitaip neigiamai veikia geriamojo vandens kokybę, (ne)išleidimas“. Vis dėlto, šio sutapimo nebus, jei pagal Reglamentą (ES) Nr. 305/2011 nebus patvirtinti standartizavimo įgaliojimai dėl gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, sveikatos ir higienos aspektų;
- (22) Sąjungos lygmeniu reikia užtikrinti veiksmingą sprendimų dėl šios direktyvos techninių, mokslinių ir administracinių aspektų, susijusių su medžiagomis, kurios liečiasi su vandeniu, priėmimą, su šiais aspektais susijusių veiksmų koordinavimą ir jų valdymą. Agentūra turėtų vykdyti konkrečias užduotis, susijusias su cheminių medžiagų ir medžiagų, kurios liečiasi su vandeniu, junginių vertinimu. Atitinkamai pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 76 straipsnio 1 dalies c punktą įsteigtas Agentūros Rizikos vertinimo komitetas, teikdamas nuomones, turėtų palengvinti tam tikrų šia direktyva Agentūrai pavestų užduočių atlikimą;

- (23) neapdoroto vandens valymui galėtų būti naudojamos vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės siekiant paruošti žmonėms vartoti tinkamą vandenį. Vis dėlto vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės gali kelti riziką geriamojo vandens saugai. Todėl žmonėms vartoti skirto vandens valymo ir dezinfekavimo procedūromis turėtų būti užtikrinta, kad naudojamos vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės būtų veiksmingos, saugios ir tinkamai valdomos siekiant išvengti neigiamo poveikio vartotojų sveikatai. Šiuo atžvilgiu turi būti vertinamos vandens valymo cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių charakteristikos, higienos reikalavimai bei grynumas ir jos turėtų būti naudojamos ne daugiau nei būtina, siekiant išvengti rizikos žmonių sveikatai. Vandens valymo cheminės medžiagos turėtų nedidinti mikrobinės taršos, išskyrus atvejus, kai tai yra numatyta (pvz., siekiant padidinti mikrobų denitrifikaciją). Valstybės narės turėtų garantuoti vandens valymo cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių kokybės užtikrinimą nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 528/2011 ir taikant esamus EN standartus, jei tokių yra.

Ypač svarbu užtikrinti, kad kiekvienas rinkai pateiktas gaminys, taip pat cheminių reagentų ir filtravimo medžiagų, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, talpos būtų aiškiai įskaitomai ir neištrinamai paženklinėti, informuojant vartotojus, vandens tiekėjus, įrenginių montuotojus, valdžios institucijas ir reguliavimo įstaigas, kad konkretus objektas tinka liestis su geriamuoju vandeniu (laikantis nustatytų sąlygų).

Be to, pagal Reglamento (ES) Nr. 528/2012 2 straipsnio 7 dalį valstybėms narėms turėtų būti leidžiama riboti arba uždrausti naudoti biocidinius produktus tiekiant gyventojams geriamąjį vandenį, įskaitant individualų tiekimą;

- (24) siekiant kuo labiau sumažinti galimą švino kiekio buvimą žmonėms vartoti skirtame vandenyje, iš švino pagaminti pastatų vidaus vandentiekio sistemų komponentai gali būti pakeisti, ypač kai atliekami esamų įrenginių remonto arba rekonstrukcijos darbai. Šie komponentai turėtų būti pakeisti medžiagomis, kurios atitinka minimaliuosius reikalavimus, taikomus medžiagoms, kurios liečiasi su vandeniu, kaip nustatyta šioje direktyvoje. Siekiant paspartinti šį procesą, valstybės narės turėtų apsvarstyti ir, kai aktualu, imtis priemonių, kad, jei tai ekonomiškai ir techniškai įmanoma, iš švino pagaminti esamų pastatų vidaus vandentiekio sistemų komponentai būtų pakeisti;
- (25) kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad būtų parengtos monitoringo programos, leidžiančios patikrinti, ar žmonėms vartoti skirtas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus. Didžiąją dalį šios direktyvos taikymo tikslais numatyto monitoringo vykdo vandens tiekėjai. Vandens tiekėjams turėtų būti suteikta tam tikro lankstumo pasirinkti, kokių parametrų monitoringą vykdyti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo ir rizikos valdymo tikslais. Jei parametras neaptikta, vandens tiekėjai turėtų galėti sumažinti to parametru monitoringo dažnumą arba visai jo nebevykdyti. Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas turėtų būti taikomas daugumai parametrų. Tačiau parametrų, įtrauktų į pagrindinį sąrašą, monitoringas turėtų būti visuomet vykdomas tam tikru minimaliu dažnumu. Šioje direktyvoje pateikiamos nuostatos dėl monitoringo dažnumo yra daugiausia susijusios su atitikties patikromis ir tik kelios nuostatos yra susijusios su sistemos veikimo vertinimo tikslais vykdomu monitoringu. Vandens tiekėjai savo nuožiūra gali nuspręsti, kad sistemos veikimo vertinimo tikslais gali reikėti papildomo monitoringo, kad būtų užtikrintas tinkamas vandens valymo sistemos veikimas. Šiuo tikslu vandens tiekėjai gali naudotis PSO gairėmis ir Vandens saugos plano vadovu;
- (26) rizika grindžiamą požiūrį turėtų taikyti visi vandens tiekėjai, įskaitant smulkius vandens tiekėjus, nes Direktyvos 98/83/EB įvertinimas atskleidė, kad tie tiekėjai ją įgyvendino ne visiškai tinkamai – kartais dėl išlaidų, kurių reikalavo nebūtinų monitoringo operacijų. Taikant rizika grindžiamą požiūrį turėtų būti atsižvelgiama į saugumo klausimus;

- (27) neatitiktis šioje direktyvoje nustatytiems standartams atveju atitinkama valstybė narė turėtų nedelsdama ištirti priežastis ir užtikrinti, kad būtų kuo greičiau imtasi būtinų taisomųjų veiksmų, kad būtų atkurta vandens kokybė. Tais atvejais, kai tiekiamas vanduo kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, turėtų būti uždraustas tokio vandens tiekimas arba apribotas jo naudojimas. Be to, nesilaikant minimaliųjų reikalavimų dėl verčių, susijusių su mikrobiologiniais ir cheminiais parametrais, valstybės narės turėtų laikyti šį nesilaikymą potencialiu pavojumi žmonių sveikatai, išskyrus atvejus, kai ši neatitiktis laikoma nereikšminga. Tais atvejais, kai būtina imtis taisomųjų veiksmų, kad būtų atkurta žmonėms vartoti skirtos vandens kokybė, pagal Sutarties 191 straipsnio 2 dalį pirmiausia reikėtų imtis veiksmų, kuriais problema būtų pašalinta ten, kur yra jos šaltinis;
- (28) valstybėms narėms tam tikromis sąlygomis ir tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis turėtų būti leista toliau taikyti nukrypti nuo šios direktyvos leidžiančias nuostatas ir šiuo atžvilgiu būtina sukurti tinkamą sistemą, kuri leistų taikyti šias nukrypti leidžiančias nuostatas, su sąlyga, kad jomis nebus sukeltas potencialus pavojus žmonių sveikatai ir jei tam tikroje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtinais būdais. Šios nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos tik konkrečiais atvejais. Tačiau nukrypti leidžiančios nuostatos, kurias valstybės narės suteikė pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnį, ir kurios vis dar yra taikomos galutinę šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dieną, turėtų būti toliau taikomos iki nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigos ir pagal šią direktyvą atnaujinamos tik tuo atveju, jei dar nebus suteikta antra nukrypti leidžianti nuostata;

- (29) Komisija, 2014 m. reaguodama į Europos piliečių iniciatyvą „Right2Water“²⁸, paragino valstybės nares laikantis PSO rekomendacijų užtikrinti prieigą prie būtiniausio vandens tiekimo visiems piliečiams. Ji taip pat įsipareigojo „*aplinkos politika (...) visiems gyventojams toliau (...) gerin[ti] prieigą prie saugaus geriamojo vandens*“²⁹. Tai atitinka JT šeštąjį darnaus vystymosi tikslą ir su juo susijusią užduotį „*pasiiekti, kad visiems būtų užtikrintos visuotinės ir lygiateisės galimybės gauti saugų ir įperkamą geriamąjį vandenį*“. Siekiant reglamentuoti aspektus dėl prieigos prie vandens, kurie yra susiję su kokybe bei prieinamumu, reaguojant į Europos piliečių iniciatyvą ir siekiant prisidėti prie Europos socialinių teisių ramsčio³⁰ 20-to principo, pagal kurį teigiama, kad „kiekvienas turi teisę naudotis kokybiškomis pagrindinėmis paslaugomis, be kita ko, vandens tiekimo“ įgyvendinimo, valstybės narės prieigos prie vandens klausimą turėtų spręsti nacionaliniu lygmeniu, joms suteikiant tam tikrą diskreciją pasirinkti įgyvendintinų priemonių rūšį. Tai turėtų būti daroma imantis veiksmų, kuriais siekiama gerinti visų asmenų prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, konkrečiai – viešosiose erdvėse, kuriose tai techniškai įmanoma, įrengiant lauko ir vidaus įrangą; tai taip pat galėtų būtų daroma imantis veiksmų, kuriais siekiama skatinti vandentiekio vandens vartojimą, pavyzdžiui, skatinant nemokamai tiekti žmonėms vartoti skirtą vandenį visuomeniniuose pastatuose arba skatinant nemokamai ar už nedidelį aptarnavimo mokestį tiekti tokį vandenį restoranų, valgyklų ir aprūpinimo maistu ir gėrimais paslaugų įstaigų klientams;
- (30) pati Sąjunga ir pačios valstybės narės, atsižvelgdamos į savo atitinkamą kompetenciją, įsipareigojo siekti darnaus vystymosi tikslų (DVT), kartu pripažindamos pagrindinę valstybių narių atsakomybę už tolesnę veiklą, susijusią su pažanga, padaryta siekiant DVT, ir jos peržiūrą nacionaliniu, regionų ir visuotiniu lygmenimis. Kai kurie DVT ir teisė į vandenį nepatenka į Sąjungos aplinkos politikos ar Sąjungos socialinės politikos, kuri yra riboto ir papildomojo pobūdžio, sritį. Atsižvelgiant į Sąjungos kompetencijos ribas, vis dėlto tikslinga užtikrinti, kad valstybių narių nuolatinis įsipareigojimas užtikrinti teisę į vandenį atitiktų šią direktyvą, kartu laikantis subsidarumo principo.

²⁸ Dok. COM(2014) 177 final.

²⁹ Dok COM(2014)177 final, p. 12.

³⁰ 2017 m. lapkričio 17 d. Tarpinstitucinė deklaracija dėl Europos socialinių teisių ramsčio (2017/C 428/09) (OL C 428, 2017 12 13, p. 10).

Šiuo atžvilgiu valstybės narės šiuo metu deda dideles pastangas, kad būtų pagerinta prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens. Be to, Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) ir PSO Europos regiono biuro UNECE vandenų konvencijos Vandens ir sveikatos protokolu, kurio šalys yra ir daugelis valstybių narių, siekiama apsaugoti žmonių sveikatą vykdant geresnę vandentvarką ir mažinant su vandeniu susijusių ligų skaičių. Valstybės narės galėtų pasinaudoti pagal šį Protokolą parengtais rekomendaciniais dokumentais, kad įvertintų politikos pagrindus³¹ ir pradinę padėtį, kiek tai susiję su prieiga prie vandens³², ir apibrėžtų būtinus veiksmus³³, kad visiems būtų pagerinta lygiateisė prieiga;

³¹ https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_6.html

³² https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_8.html

³³ <https://www.unece.org/environmental-policy/conventions/water/envwaterpublicationspub/brochuresabout-the-protocol-on-water-and-health/2016/guidance-note-on-the-development-of-action-plans-toensure-equitable-access-to-water-and-sanitation/doc.html>

- (31) Europos Parlamentas savo rezoliucijoje dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ tolesnių veiksmų³⁴ nurodė, kad „valstybės narės turėtų skirti ypatingą dėmesį pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams“³⁵. Ypatinga mažumų kultūrų, kaip antai romų ir klajoklių, nepriklausomai nuo to, ar šių grupių atstovai praktikuoja sėslių ar nesėslių gyvenimo būdą – padėtis, ypač mažesnės jų galimybės gauti geriamojo vandens, pripažintos ir Komisijos parengtoje ES romų integracijos nacionalinių strategijų plano įgyvendinimo ataskaitoje³⁶ ir Tarybos rekomendacijoje 2013/C 378/01 dėl romų veiksmingų integravimo priemonių valstybėse narėse³⁷. Atsižvelgiant į šį bendrą kontekstą, tikslinga, kad valstybės narės ypač daug dėmesio skirtų pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms imdamosi būtinų priemonių šių grupių prieigai prie vandens pagerinti. Nedarant poveikio valstybių narių teisei apibrėžti tas grupes, būtų svarbu, kad tokios grupės apimtų pabėgėlius, klajoklių bendruomenes, benamius ir mažumų kultūras, kaip antai romus ir klajoklius, nepriklausomai nuo to, ar tų grupių atstovai praktikuoja sėslių ar nesėslių gyvenimo būdą. Tokios valstybių narių nuožiūrai paliktos priegios prie vandens gerinimo priemonės galėtų apimti, pavyzdžiui, alternatyvių tiekimo sistemų (individualios vandens valymo įrangos) įdiegimą, vandens tiekimą talpyklose (sunkvežimiais ir cisternomis) ir stovykloms būtinos infrastruktūros užtikrinimą;
- (32) siekiant geriau informuoti vartotojus apie vandens vartojimo poveikį, jie turėtų lengvai prieinamu būdu (pvz., sąskaitose faktūrose arba per išmaniąsias programėles) gauti informaciją apie metinį suvartotą kiekį, suvartojimo pokyčius, palyginimą su namų ūkių suvartojimo vidurkiu, jei vandens tiekėjas šią informaciją turi, žmonėms vartoti skirto vandens litro kainą, kad būtų galima ją palyginti su vandens buteliuose kaina;

³⁴ Dok. P8_TA(2015)0294.

³⁵ Dok. P8_TA(2015)0294, 62 punktas.

³⁶ Dok. COM(2014) 209 final.

³⁷ 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos rekomendacija 2013/C 378/01 dėl romų veiksmingų integravimo priemonių valstybėse narėse (OL L 378, 2013 12 24, p. 1).

- (33) 7-oje aplinkosaugos veiksmų programoje iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“³⁸ reikalaujama nacionaliniu lygmeniu užtikrinti visuomenei galimybę susipažinti su aiškia informacija apie aplinką. Direktyvoje 98/83/EB numatyta tik pasyvi prieiga prie informacijos, t. y. valstybėms narėms pakako užtikrinti, kad informacija būtų prieinama. Todėl tos nuostatos turėtų būti pakeistos siekiant užtikrinti, kad internete vartotojams patogiu naudoti ir pritaikytu būdu būtų prieinama naujausia informacija. Pateikę pagrįstą prašymą vartotojai turėtų galėti prašyti prieigos prie šios informacijos kitais būdais.

Naujausia informacija turėtų apimti monitoringo programų rezultatus, taikomus vandens valymo ir dezinfekavimo būdus, informaciją apie žmonių sveikatai aktualių parametrų verčių viršijimą, atitinkamą informaciją apie vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, rekomendacijas, kaip sumažinti vandens suvartojimą ir išvengti stovinčio vandens keliamos rizikos sveikatai, taip pat ir papildomą informaciją, kuri visuomenei galėtų būti naudinga, kaip antai informaciją apie rodiklius (geležies, kietumo, mineralinių medžiagų ir kt.), kurie dažnai daro įtaką vartotojų nuomonei apie vandentiekio vandenį. Be to, reaguojant į vartotojų susidomėjimą vandens klausimais, jų prašymu jiems turėtų būti teikiami turimi ankstesni duomenys apie monitoringo rezultatus ir parametrų verčių viršijimo atvejus.

Kalbant apie tiekėjus, tiekiančius bent 10 000 m³ vandens per dieną arba aptarnaujančius bent 50 000 žmonių, internete turėtų būti pateikiama papildoma informacija, *inter alia* apie sistemos veikimo efektyvumą, nuotėkio normas, nuosavybės struktūrą ir tarifų struktūrą. Geresnio vartotojų informavimo, suteikiant jiems aktualią informaciją, ir didesnio skaidrumo tikslas – didinti piliečių pasitikėjimą jiems tiekiamu vandeniu ir vandens tiekimo paslaugomis; tai turėtų padidinti vandentiekio vandens kaip geriamojo vandens vartojimą, tokiu būdu galėtų būti prisidėta prie plastiko naudojimo ir šiukšlių bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ir būtų daromas teigiamas poveikis klimato kaitos švelninimui ir visai aplinkai;

³⁸ 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“ (OL L 354, 2013 12 28, p. 171).

- (34) patobulinus monitoringo būdus nuotėkio normos tapo vis akivaizdesnės. Siekiant pagerinti vandens infrastruktūros veiksmingumą, be kita ko, išvengti pernelyg intensyvaus ribotų žmonių vartoti skirtos vandens išteklių naudojimo, visos valstybės narės turėtų įvertinti vandens nuotėkio normas ir jas sumažinti, kai jos viršija tam tikrą ribą;
- (35) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB³⁹ siekiama laikantis Orhuso konvencijos valstybėse narėse užtikrinti teisę susipažinti su informacija apie aplinką. Ji apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁴⁰ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų minėtas direktyvas ir nesukurtų atskiros teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo monitoringą turėtų nedaryti poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

³⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁴⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

- (36) Direktyvoje 98/83/EB pranešimo pareigų, taikomų smulkiems vandens tiekėjams, nenustatyta. Siekiant tai ištaisyti ir patenkinti informacijos apie įgyvendinimą ir atitiktį poreikį turėtų būti nustatyta nauja sistema, pagal kurią valstybės narės būtų reikalaujamos rengti, nuolat atnaujinti ir teikti Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai duomenų rinkinius, kuriuos sudarytų tik aktualūs duomenys, pvz., apie parametrų verčių viršijimą ir tam tikro reikšmingumo incidentus. Tai turėtų užtikrinti, kad visiems subjektams tenkanti administracinės našta būtų kuo mažesnė. Siekiant užtikrinti tinkamą infrastruktūrą, skirtą galimybės visuomenei susipažinti su informacija užtikrinimui, pranešimų teikimui ir valdžios institucijų dalijimusi duomenimis, valstybės narės turėtų duomenų specifikacijas grįsti Direktyva 2007/2/EB ir jos įgyvendinimo aktais;
- (37) valstybės narės duomenis turi teikti ne tik atitikties tikrinimo tikslais, bet ir tam, kad Komisija galėtų stebėti ir vertinti, kaip sėkmingai teisės aktais siekiama juose nustatytų tikslų, kad tais rezultatais būtų galima remtis atliekant tų teisės aktų būsimus vertinimus pagal 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁴¹ 22 punktą. Šiomis aplinkybėmis reikalingi atitinkami duomenys, kurie padėtų geriau įvertinti direktyvos veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą ir ES pridėtinę vertę, todėl būtina užtikrinti tinkamus duomenų teikimo mechanizmus, kurie galėtų būti naudojami kaip rodikliai ateityje vertinant šią direktyvą;
- (38) laikydamosi Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 punkto Komisija turėtų šios direktyvos įvertinimą atlikti per tam tikrą laikotarpį nuo datos, iki kurios ji turi būti perkelta į nacionalinę teisę. Tas įvertinimas turėtų būti grindžiamas direktyvos įgyvendinimo metu sukaupta patirtimi ir surinktais duomenimis, turimomis PSO rekomendacijomis, taip pat atitinkamais moksliniais, analitiniais ir epidemiologiniais duomenimis;

⁴¹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

- (39) šioje direktyvoje paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Ypač ja siekiama propaguoti principus, susijusius su sveikatos priežiūra, galimybe gauti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, aplinkos apsauga ir vartotojų apsauga;

(40) siekiant užtikrinti šios direktyvos veiksmingumą ir įgyvendinti jos tikslą apsaugoti žmonių sveikatą Sąjungos aplinkos politikos kontekste, reikia, kad fiziniai ar juridiniai asmenys arba, kai tikslinga, jų tinkamai įsteigtos organizacijos, galėtų remtis ja teismo procesuose, o nacionaliniai teismai galėtų į ją atsižvelgti kaip į vieną iš Sąjungos teisės elementų, kad, *inter alia*, galėtų, kai tikslinga, peržiūrėti nacionalinės institucijos sprendimus. Be to, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, remiantis ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje nustatytu lojalaus bendradarbiavimo principu, būtent valstybių narių teismai turi užtikrinti asmens teisių juridinę apsaugą pagal Sąjungos teisę, o ES sutarties 19 straipsnio 1 dalyje papildomai reikalaujama, kad valstybės narės numatytų teisių gynimo priemones, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse. Tai visų pirma taikoma kalbant apie direktyvą, kurios tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą nuo žmonėms vartoti skirto vandens bet kokio užterštumo neigiamo poveikio. Be to, remiantis Orhuso konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisę kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais⁴², suinteresuotiems visuomenės nariams turėtų būti suteikta teisė kreiptis į teismą ir taip padėti ginti teisę gyventi sveikatai nekenksmingoje ir gerovę užtikrinančioje aplinkoje. 2018 m. birželio 18 d. Tarybos sprendimu 2018/881⁴³ Komisijos buvo paprašyta ne vėliau kaip 2019 m. rugsėjo 30 d. atlikti tyrimą ir, jei tai bus tikslinga atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, ne vėliau kaip 2020 m. rugsėjo 30 d. pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 1367/2006⁴⁴, kad būtų atsižvelgta į atitikties Orhuso konvencijai išvadas, pateiktas byloje ACCC/C/2008/32. Komisija iki nurodytos dienos pateikė tyrimo rezultatus ir savo 2019 m. gruodžio 11 d. komunikate dėl Europos žaliuojo susitarimo⁴⁵ nurodė, kad ji „apsvarstys galimybę peržiūrėti Orhuso reglamentą, kad būtų suteikta galimybė piliečiams ir NVO, kuriems kelia susirūpinimą poveikį aplinkai darančių sprendimų teisėtumas, pasinaudoti administracine ir teismine peržiūra ES lygmeniu“. Svarbu, kad Komisija taip pat imtųsi veiksmų, kuriais visose valstybėse narėse būtų sustiprinta piliečių ir NVO teisė kreiptis į nacionalinius teismus;

⁴² OL L 124, 2005 5 17, p. 4.

⁴³ 2018 m. birželio 18 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/881, kuriuo Komisijos prašoma pateikti tyrimą dėl Sąjungos pasirinkimo galimybių reaguojant į Atitikties Orhuso konvencijai komiteto išvadas byloje ACCC/C/2008/32 rezultatus ir, jei tikslinga atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 (OL L 155, 2018 6 19, p. 6).

⁴⁴ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams.

⁴⁵ Dok. COM(2019) 640 final.

(41) siekiant suderinti šią direktyvą su mokslo ir technikos pažanga arba nustatyti konkrečius monitoringo reikalavimus pavojų ir pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimų tikslais, pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų nustatyta nuotėkių riba, apibrėžta gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitikties vertinimo procedūra, nustatyta paraiškų dėl medžiagų įtraukimo į pozityvius sąrašus arba jų išbraukimo iš tų sąrašų teikimo Agentūrai tvarka, nustatytas gaminių, kurie liečiasi su vandeniu, ženklavimas, patvirtinta mikroplastikų kiekio apskaičiavimo metodika, iš dalies pakeistas III priedas ir iš dalies pakeista I priedo B dalyje nustatyta bisfenolio A parametro vertė. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose; Be to, priėmus Tarybos direktyvą 2013/51/Euratomas⁴⁶, Direktyvos 98/83/EB I priedo C dalies 10 pastaboje nustatytas įgaliojimas nustatyti radioaktyviųjų medžiagų monitoringo dažnumą ir metodus tapo nebeaktualus ir turėtų būti išbrauktas. Direktyvos 98/83/EB III priedo A dalies antroje pastraipoje nustatytas įgaliojimas dėl direktyvos keitimo nebėra reikalingas ir turėtų būti išbrauktas;

⁴⁶ 2013 m. spalio 22 d. Tarybos direktyva 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis (OL L 296, 2013 11 7, p. 12).

- (42) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti medžiagų bandymų ir patvirtinimo metodikas, Europos pozityviuosius medžiagų sąrašus, taip pat procedūras ir metodus, taikomus iš tų medžiagų gaminamoms galutinėms medžiagoms. Komisijai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai patvirtinti informacijos apie šios direktyvos įgyvendinimą, kurią turi teikti valstybės narės ir rinkti Europos aplinkos agentūra, formą ir teikimo tvarką, taip pat nustatyti ir atnaujinti stebėjimo sąrašą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁴⁷;
- (43) nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/99/EB⁴⁸ reikalavimams, valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl nuobaudų, taikomų už šios direktyvos nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Nuobaudos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos;

⁴⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁴⁸ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

- (44) siekiant, kad vandens tiekėjai, pradėdami taikyti vandens tiekimo rizikos vertinimą, turėtų išsamius duomenis, naujiems parametrams turėtų būti nustatytas 3 metų pereinamasis laikotarpis. Tai leis valstybėms narėms per šiuos pirmuosius 3 metus nuo galutinės šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos nustatyti pavojus ir pavojingus įvykius, tokiu būdu jau pateikiant duomenis vandens tiekėjams apie šiuos naujus parametrus ir nereikalaujant, kad vandens tiekėjai vykdytų bereikalingą monitoringą, jei atliekant tokį pirmąjį pavojų ir pavojingų įvykių nustatymą būtų išsiaiškinta, kad kurio nors parametro monitoringo nereikia vykdyti. Vis dėlto per šiuos pirmuosius 3 metus vandens tiekėjai turėtų vykdyti vandens tiekimo rizikos vertinimą (arba naudotis esamais rizikos vertinimais, kurie jau buvo atlikti pagal Direktyvą (ES) 2015/1787) tų parametru, kurie buvo įtraukti į Direktyvos 98/83/EB I priedą, atžvilgiu, nes šios direktyvos įsigaliojimo metu jau bus turima duomenų apie tuos parametrus;
- (45) Direktyvoje 2013/51/Euratomas išdėstyta speciali žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančių radioaktyviųjų medžiagų monitoringo tvarka. Todėl šioje direktyvoje radioaktyvumo parametru verčių nustatyti nereikia;
- (46) kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. apsaugoti žmonių sveikatą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (47) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas;
- (48) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų I priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas

1. Ši direktyva reglamentuoja visiems žmonėms Sąjungoje vartoti skirto vandens kokybę.
2. Šios direktyvos tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, galinčio kilti dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokio nors užterštumo, užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus, ir pagerinti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje:

1. žmonėms vartoti skirtas vanduo:
 - a) bet koks gamtinis ar išvalytas vanduo, skirtas gerti, virti, ruošti valgiui ar naudoti kitoms namų ūkio reikmėms tiek viešose, tiek privačiose patalpose, neatsižvelgiant į jo kilmę ir į tai, ar jis tiekiamas iš skirstomojo tinklo, talpyklų, buteliais ar kitomis talpomis, įskaitant šaltinio vandenį;
 - b) bet koks vanduo, kuris maisto versle naudojamas žmonėms vartoti skirtiems gaminiamis ar medžiagoms gaminti, perdirbti, konservuoti arba tiekti rinkai;
2. pastatų vidaus vandentiekio sistema – vamzdynas, įrenginiai ir įtaisai, sumontuoti tarp skirstomojo tinklo ir čiaupų, kuriuos paprastai naudoja žmonės tiek viešose, tiek privačiose patalpose, jei pagal atitinkamą nacionalinę teisę vandens tiekėjas nėra už šią įrangą atsakingas kaip vandens tiekėjas;

3. vandens tiekėjas – subjektas, tiekiantis žmonėms vartoti skirtą vandenį;
4. prioritetinės patalpos – didelės ne namų ūkio patalpos, kuriomis naudojasi daug su vandeniu susijusių riziką galinčių patirti naudotojų, visų pirma didelės viešojo naudojimo patalpos, kaip yra nustačiusios valstybės narės;
5. maisto verslas – maisto verslas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 2 punkte;
6. maisto verslo operatorius – maisto verslo operatorius, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 3 punkte;
7. pavojus – biologinė, cheminė, fizinė arba radiologinė medžiaga, esanti vandenyje, arba kitas vandens būklės aspektas, galintis pakenkti žmonių sveikatai;
8. pavojingas įvykis – įvykis, kurio metu žmonėms vartoti skirti vandens tiekimo sistemoje atsiranda pavojų arba kurio metu jų nepavyksta pašalinti;
9. rizika – pavojingo įvykio tikėtinumą ir jo padarinių sunkumą derinys, jei konkretus pavojus atsiranda ir pavojingas įvykis kyla žmonėms vartoti skirtame vandens tiekimo sistemoje.

3 straipsnis

Išimtys

1. Ši direktyva netaikoma:
 - a) natūraliam mineraliniam vandeniui, kurį tokiu pripažino Direktyvoje 2009/54/EB nurodyta atsakinga institucija;

- b) vandeniui, kuris yra vaistas, kaip apibrėžta Direktyvoje 2001/83/EB.
- 2. Laivams, kurie gėlina vandenį, veža keleivius ir veikia kaip vandens tiekėjai, taikomi tik šios direktyvos 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 13 ir 14 straipsniai ir atitinkami jos priedai.
 - 3. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos nuostatų:
 - a) vandeniui, kurio naudojimo paskirtis, kaip yra įsitikinusios kompetentingos institucijos, yra išimtinai tokia, kad vandens kokybė neturi nei tiesioginės, nei netiesioginės įtakos atitinkamų vartotojų sveikatai;
 - b) žmonėms vartoti skirtam vandeniui iš individualios vandens tiekimo sistemos, tiekiančios vidutiniškai mažiau nei 10 m³ vandens per dieną arba vandeniui aprūpinančios mažiau nei 50 asmenų, išskyrus atvejus, jei vandens tiekimas yra komercinės arba viešosios veiklos dalis.
 - 4. Valstybės narės, kurios pasinaudoja šio straipsnio 3 dalies b punkte numatytais išimtimis, užtikrina, kad atitinkami gyventojai būtų informuojami apie tai ir apie visus veiksmus, kurių galima imtis siekiant apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, galinčio kilti dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokio nors užterštumo. Be to, kai aišku, kad tokio vandens kokybė gali kelti potencialų pavojų žmonių sveikatai, atitinkamiems gyventojams nedelsiant suteikiamos atitinkamos rekomendacijos.
 - 5. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos nuostatų maisto verslo operatoriams, kiek tai susiję su konkrečiais maisto verslo tikslams naudojamu vandeniui, jei nacionalinės kompetentingos institucijos yra įsitikinusios, kad tokio vandens kokybė negali turėti įtakos galutinių maisto produktų saugai, ir jei šių operatorių vandens tiekimo sistemos tenkina atitinkamus įpareigojimus, visų pirma pagal procedūras dėl rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų principų bei taisomųjų veiksmų pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus dėl maisto.

Valstybės narės užtikrina, kad žmonėms vartoti skirtas vandens, išpilstyto į butelius ar kitas talpas, gamintojai laikytųsi 1–5 straipsnių ir I priedo A ir B dalių reikalavimų.

Vis dėlto, I priedo A dalyje nustatyti minimalieji reikalavimai netaikomi į butelius išpilstytam šaltinio vandeniui, kaip nurodyta Direktyvoje 2009/54/EB.

6. Vandens tiekėjams, kurie, vykdydami komercinę arba viešąją veiklą, per dieną vidutiniškai tiekia mažiau kaip 10 m³ vandens arba vandeniui aprūpina mažiau kaip 50 žmonių, taikomi tik šios direktyvos 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13, 14 ir 15 straipsniai, taip pat atitinkami priedai.

4 straipsnis

Bendrosios pareigos

1. Nedarant poveikio valstybių narių pareigoms pagal kitas Sąjungos nuostatas, jos imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo būtų sveikas ir švarus. Taikant minimaliuosius šios direktyvos reikalavimus, žmonėms vartoti skirtas vanduo yra sveikas ir švarus, jei jis atitinka visas šias sąlygas:
 - a) jame nėra jokių mikroorganizmų, parazitų ir bet kokių medžiagų, kurių skaičius arba koncentracijos keltų potencialų pavojų žmonių sveikatai;
 - b) jis atitinka I priedo A, B ir D dalyse nustatytus minimaliuosius reikalavimus;
 - c) valstybės narės ėmėsi visų kitų priemonių, būtinų siekiant įvykdyti šios direktyvos 5–14 straipsniuose nustatytus reikalavimus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad priemonės, kurių imamasi šiai direktyvai įgyvendinti, būtų pagrįstos atsargumo principu ir kad dėl jų jokiais aplinkybėmis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepablogėtų esama žmonėms vartoti skirtas vandens kokybė ir nepadidėtų vandens, iš kurio gaminamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, tarša.

3. Pagal Direktyvą 2000/60/EB valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas vandens nuotėkio normų jų teritorijoje ir galimybių labiau sumažinti vandens nuotėkį įvertinimas, taikant infrastruktūros nuotėkio indekso (ILI) nustatymo metodą arba kitą tinkamą metodą. Tame vertinime turi būti atsižvelgta į atitinkamus visuomenės sveikatos, aplinkos, techninius ir ekonominius aspektus ir jis turi apimti bent vandens tiekėjus, tiekiančius ne mažiau kaip 10 000 m³ vandens per dieną arba vandeniu aprūpinančius ne mažiau kaip 50 000 žmonių.

Vertinimo rezultatai perduodami Komisijai ne vėliau kaip ... [3 metai nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę galutinio termino].

Ne vėliau kaip ... [5 metai nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę galutinio termino] Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomos ILI arba kitu tinkamu metodu grindžiama riba, kurią viršijus valstybės narės turi pateikti veiksmų planą. Šis deleguotasis aktas rengiamas naudojantis valstybių narių vertinimais ir Sąjungos vidutine nuotėkio norma, nustatyta remiantis tais vertinimais.

Valstybės narės, kurių nuotėkio norma viršija deleguotajame akte nustatytą ribą, ne vėliau kaip ... [2 metai nuo deleguotojo akto priėmimo dienos] pateikia Komisijai veiksmų planą, kuriuo nustatomos priemonės, kurių turi būti imtasi siekiant sumažinti nuotėkio normą.

5 straipsnis *Kokybės standartai*

1. Valstybės narės nustato I priede nurodytiems žmonėms vartoti skirto vandens parametrus taikomas vertes.
2. Pagal 1 dalį nustatomos vertės turi būti ne mažiau griežtos nei nurodytosios I priedo A, B, C ir D dalyse. Kalbant apie I priedo C dalyje nurodytus parametrus, jų vertės nustatomos tik monitoringo tikslais ir siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomi 14 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

3. Valstybė narė nustato papildomų, į I priedą neįtrauktų, parametrų vertes, jei to reikia dėl žmonių sveikatos apsaugos jos nacionalinėje teritorijoje arba tos teritorijos dalyje. Nustatytosios vertės turi atitikti bent 4 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus.

6 straipsnis
Atitikties vieta

1. I priedo A ir B dalyse išvardytų parametrų atveju vanduo turi atitikti parametrų vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį, šiose vietose:
- a) kai vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo – toje vietoje, kur vanduo pradeda bėgti iš patalpose arba objektuose esančių čiaupų, kuriuos paprastai naudoja žmonės;
 - b) kai vanduo tiekiamas iš talpyklos – toje vietoje, kur jis pradeda bėgti iš talpyklos;
 - c) kai žmonėms vartoti skirtas vanduo išpilstomas į butelius ar kitas talpas – toje vietoje, kur jis išpilstomas į butelius ar kitas talpas;
 - d) kai vanduo naudojamas maisto versle – toje vietoje, kurioje vanduo naudojamas verslui vykdyti.
2. Vandens, kuriam taikomas 1 dalies a punktas, atveju laikoma, kad valstybės narės įvykdė savo pareigas pagal šį straipsnį, 4 straipsnį ir 14 straipsnio 2 dalį, jeigu galima nustatyti, kad neatitiktis pagal 5 straipsnį nustatytoms parametrų vertėms atsirado dėl pastatų vidaus vandentiekio sistemos arba jos techninės priežiūros, išskyrus prioritетines patalpas, kurioms taikomas 10 straipsnis.

3. Tais atvejais, kai taikoma 2 dalis ir esama rizikos, kad vanduo, kuriam taikomas 1 dalies a punktas, galėtų neatitikti pagal 5 straipsnį nustatytų parametų verčių, valstybės narės vis tiek turi užtikrinti, kad:
- a) būtų imtasi tinkamų priemonių parametų verčių neatitikties rizikai sumažinti arba pašalinti, pavyzdžiui, būtų teikiamos rekomendacijos turto savininkams, kokių taisomųjų veiksmų jie galėtų imtis, ir prireikus būtų imtasi kitų priemonių, pavyzdžiui, tinkamų vandens valymo technologijų, kurios pakeistų vandens pobūdį ar savybes prieš jį tiekiant, kad sumažėtų arba būtų pašalinta rizika, jog patiektas vanduo neatitiks nustatytų parametų verčių, ir
 - b) atitinkami vartotojai būtų tinkamai informuoti apie visus galimus papildomus taisomuosius veiksmus, kurių jie turėtų imtis.

*7 straipsnis
Rizika grindžiamas požiūris į vandens saugą*

1. Valstybės narės užtikrina, kad žmonėms vartoti skirto vandens tiekimui, valymui ir paskirstymui būtų taikomas rizika grindžiamas požiūris, apimantis visą vandens tiekimo grandinę – nuo vandens baseino, vandens gavybos, valymo, saugojimo ir paskirstymo, iki atitikties vietos, kaip nurodyta 6 straipsnyje.

Rizika grindžiamas požiūris apima šiuos aspektus:

- a) žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai (-oms) skirtu (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimą ir rizikos valdymą pagal 8 straipsnį;
- b) kiekvienos vandens tiekimo sistemos, apimančios vandens gavybą, valymą, saugojimą ir paskirstymą iki tiekimo vietos, rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, kuriuos vykdo vandens tiekėjai pagal 9 straipsnį;

c) pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimą pagal 10 straipsnį.

2. Valstybės narės, nepažeisdamos šios direktyvos tikslo dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ir vartotojų sveikatos, gali pakoreguoti rizika grindžiamo požiūrio įgyvendinimą, kai esama tam tikrų apribojimų, susijusių su geografinėmis aplinkybėmis, pavyzdžiui, vandens tiekimo teritorijos atokumu arba prieinamumu.
3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų aiškiai ir tinkamai paskirstyta suinteresuotųjų subjektų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, atsakomybė už rizika grindžiamo požiūrio taikymą. Toks atsakomybės paskirstymas turi būti pritaikytas prie jų institucinės ir teisinės sistemos.
4. Pirmas vandens gavybos vietai (-oms) skirtas (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas turi būti atlikti ne vėliau kaip [4,5 metų nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę galutinio termino]. Jų rezultatai reguliariai, ne rečiau kaip kas 6 metus, peržiūrimi, atsižvelgiant į Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnyje numatytą reikalavimą, ir prireikus atnaujinami.
5. Pirmas vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas turi būti atlikti ne vėliau kaip [6 metai nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę galutinio termino]. Jų rezultatai reguliariai, ne rečiau kaip kas 6 metus, peržiūrimi ir prireikus atnaujinami.
6. Pirmas pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimas atliekamas ne vėliau kaip [6 metai nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę galutinio termino]. Jo rezultatai peržiūrimi kas 6 metus ir prireikus atnaujinami.
7. 4, 5, 6 dalyse nustatyti terminai neužkerta kelio valstybėms narėms užtikrinti, kad priemonių būtų imtasi kuo greičiau, kai tik nustatoma ir įvertinama rizika.

8 straipsnis
Žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos
vertinimas ir rizikos valdymas

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2000/60/EB 4–8 straipsniams, valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas. Jie turi apimti šiuos aspektus:
 - a) vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) apibūdinimą, įskaitant:
 - i) vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) nustatymą ir kartografavimą;
 - ii) apsaugos zonų, jeigu tokios zonos buvo nustatytos pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalį, kartografavimą;
 - iii) visų vandens baseine (-uose) esančių vandens gavybos vietų geografinės nuorodos, atsižvelgiant į tai, kad šiame punkte nurodyti duomenys gali būti neskelbtini, visų pirma visuomenės sveikatos apsaugos ir viešojo saugumo kontekste, valstybės narės užtikrina, kad tokie duomenys būtų saugomi ir perduodami tik atitinkamoms valdžios institucijoms ir vandens tiekėjams;
 - iv) vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose) atliekamų žemės naudojimo, nuotėkių ir vandeningųjų sluoksnių papildymo procesų aprašymą.

Tuo tikslu valstybės narės gali naudoti informaciją, surinktą pagal Direktyvos 2000/60/EB 5 ir 7 straipsnius;

- b) pavojų ir pavojingų įvykių vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose) nustatymą ir rizikos, kurią jie gali kelti žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, vertinimą. Atliekant rizikos vertinimą įvertinama galima rizika, dėl kurios vandens kokybė gali pablogėti tokiu mastu, kad tai galėtų kelti pavojų žmonių sveikatai. Tuo tikslu valstybės narės gali naudoti pagal Direktyvos 2000/60/EB 5 straipsnį parengtą žmogaus veiklos poveikio apžvalgą ir pagal tos direktyvos II priedo 1.4, 1.5 ir 2.3–2.5 punktus surinktą informaciją apie reikšmingą poveikį;

- c) tinkamą vandens gavvybos vietai (-oms) skirtą (-ų) vandens baseiną (-ų) paviršinio vandens ir (arba) požeminio vandens arba neapdoroto vandens parametrų, jame esančių medžiagų ar teršalų, atrinktų iš toliau pateiktų sąrašų, monitoringą:
- i) šios direktyvos I priedo A ir B dalyse išvardytų arba pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatytų parametrų;
 - ii) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/118/EB⁴⁹ I priede išvardytų požeminio vandens teršalų ir teršalų bei taršos rodiklių, kurių ribines vertes pagal tos direktyvos II priedą nustatė valstybės narės;
 - iii) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/105/EB⁵⁰ I priede išvardytų prioritetinių medžiagų ir tam tikrų kitų teršalų;
 - iv) konkrečiam upės baseinui būdingų teršalų, kuriuos valstybės narės nustato pagal Direktyvą 2000/60/EB;
 - v) kitų atitinkamų žmonėms vartoti skirtą vandens teršalų, kuriuos valstybės narės nustato remdamosi pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą surinkta informacija;
 - vi) natūraliai pasitaikančių medžiagų, kurios patekusios į žmonėms vartoti skirtą vandenį gali kelti pavojų žmonių sveikatai;
 - vii) medžiagų ir junginių, įtrauktų į stebėjimo sąrašą, sudarytą pagal šios direktyvos 13 straipsnio 8 dalį.

⁴⁹ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19).

⁵⁰ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84).

Parametrų monitoringui vykdyti valstybės narės iš i–vi punktuose nurodytų sąrašų atranka parametrus, medžiagas ar teršalus, kurie laikomi reikšmingais atsižvelgiant į pavojus, nustatytus pagal b punktą, arba į vandens tiekėjų pagal 2 dalį pateiktą informaciją.

Tinkamo monitoringo tikslais, be kita ko, siekiant aptikti naujas medžiagas, kurios patekusios į žmonėms vartoti skirtą vandenį gali pakenkti žmonių sveikatai, valstybės narės gali naudotis monitoringo, atlikto pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius arba kitus Sąjungos teisės aktus, susijusius su vandens gavybos vietai (-oms) skirtu (-ais) vandens baseinu (-ais), rezultatais.

2. Vandens tiekėjų, kurie vykdo vandens gavybos vietai (-oms) skirtą (-ų) vandens baseino (-ų) arba savo neapdoroto vandens monitoringą, reikalaujama informuoti kompetentingas institucijas apie parametrų, medžiagų arba teršalų, kurių monitoringas vykdomas, verčių kaitos tendencijas ir neįprastų koncentracijų atvejus.
3. Remdamosi pagal 1 dalį atlikto rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi priemonių siekiant atitinkamai užkirsti kelią nustatytai rizikai arba ją kontroliuoti (pradedant prevencinėmis priemonėmis):
 - a) nustatytos ir įgyvendintos prevencinės priemonės vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose), kuriomis papildomos priemonės, kurios numatytos arba kurių imtasi pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies d punktą, kai to reikia siekiant užtikrinti žmonėms vartoti skirtą vandens kokybę. Kai taikytina, tos priemonės įtraukiamos į Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalyje nurodytas priemonių programas.

Kai taikytina, valstybės narės užtikrina, kad teršėjai, bendradarbiaudami su vandens tiekėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, imtųsi tokių prevencinių priemonių pagal Direktyvą 2000/60/EB;

- b) nustatytos ir įgyvendintos prevencinės priemonės vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose), kuriomis papildomos priemonės, kurios numatytos arba kurių imtasi pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies d punktą, kai to reikia siekiant užtikrinti žmonėms vartoti skirtos vandens kokybę. Kai taikytina, tos priemonės įtraukiamos į Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalyje nurodytas priemonių programas.

Kai taikytina, valstybės narės užtikrina, kad teršėjai, bendradarbiaudami su vandens tiekėjais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, imtųsi tokių poveikio mažinimo priemonių pagal Direktyvą 2000/60/EB;

- c) užtikrintas tinkamas vandens gavybos vietai (-oms) skirtas (-ų) vandens baseino (-ų) paviršinio vandens ir (arba) požeminio vandens arba neapdoroto vandens parametrų, jame esančių medžiagų ar teršalų, kurie patekę į vartojamą vandenį gali kelti riziką žmonių sveikatai arba galėtų lemti nepriimtina žmonėms vartoti skirtos vandens kokybės pablogėjimą ir į kuriuos nebuvo atsižvelgta vykdant monitoringą pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius, monitoringas. Kai taikytina, šis monitoringas įtraukiamas į Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsniuose nurodytas monitoringo programas;
- d) įvertintas poreikis nustatyti arba pritaikyti požeminio vandens ir paviršinio vandens apsaugos zonas pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalį arba kitas atitinkamas zonas.

Valstybės narės užtikrina, kad tinkamais intervalais būtų peržiūrimas visų tokių priemonių veiksmingumas.

4. Valstybės narės užtikrina, kad vandens tiekėjai ir kompetentingos institucijos turėtų prieigą prie 1 ir 2 dalyje nurodytos informacijos, o atitinkami vandens tiekėjai turėtų prieigą prie pagal 1 dalies c punktą gautų monitoringo rezultatų.

Remdamosi šia informacija, valstybės narės gali:

- a) reikalauti, kad vandens tiekėjai atliktų papildomą tam tikrų parametrų monitoringą arba vandens valymą atsižvelgiant į tuos parametrus;
 - b) leisti vandens tiekėjams sumažinti tam tikrų parametrų monitoringo vykdymo dažnumą arba išbraukti parametą iš parametrų, kurių monitoringą vandens tiekėjai turi vykdyti pagal 11 straipsnio 2 dalies a punktą, sąrašo, nereikalaudamos, kad jie atliktų vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, su sąlyga, kad:
 - i) tai nėra II priedo B dalies 1 punkte nurodyti pagrindiniai parametrai ir
 - ii) nėra jokio pagrįstai numatyti galimo veiksnio, kuris galėtų lemti vandens kokybės pablogėjimą.
5. Tuo atveju, jei vandens tiekėjui leidžiama sumažinti monitoringo vykdymo dažnumą arba išbraukti parametą, kaip nurodyta 4 dalies b punkte, valstybės narės užtikrina tinkamą tų parametrų monitoringą atliekant vandens gavybos vietai (-oms) skirtą (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimo ir rizikos valdymo peržiūrą pagal 7 straipsnio 4 dalį.

9 straipsnis
Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad vandens tiekėjas atliktų vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą.
2. Valstybės narės užtikrina, kad atliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą:
 - a) būtų atsižvelgiama į pagal šios direktyvos 8 straipsnį atlikto rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatus;
 - b) būtų parengtas vandens tiekimo sistemos nuo vandens gavybos vietos, valymo, saugojimo ir paskirstymo iki vandens tiekimo vietos aprašymas;
 - c) būtų nustatyti pavojai ir pavojingi įvykiai vandens tiekimo sistemoje ir įvertinta rizika, kurią jie, veikdami žmonėms vartoti skirtą vandens kokybę, gali kelti žmonių sveikatai, atsižvelgiant į riziką, kylančią dėl klimato kaitos, nuotėkių ir nesandarių vamzdžių.
3. Remdamosi 2 dalyje nurodyto rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi šių rizikos valdymo priemonių (toliau – „vandens tiekimo sistemos rizikos valdymas“):
 - a) apibrėžtos ir įgyvendintos vandens tiekimo grandinės sistemoje nustatytos rizikos, kuri gali kenkti žmonėms vartoti skirtą vandens kokybei, prevencijos ir poveikio mažinimo kontrolės priemonės;

- b) apibrėžtos ir įgyvendintos vandens tiekimo sistemos kontrolės priemonės, kuriomis būtų papildytos priemonės, kurių imtasi arba numatyta imtis pagal šios direktyvos 8 straipsnio 3 dalį arba pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalį, siekiant sumažinti rizikos vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose), kuri gali kenkti žmonėms vartoti skirtos vandens kokybei, poveikį;
- c) įgyvendinta pagal vandens tiekimo pobūdį pritaikyta sistemos veikimo monitoringo programa pagal 13 straipsnį;
- d) užtikrinta, kad tais atvejais, kai ruošiant ar paskirstant žmonėms vartoti skirtą vandenį atliekamas dezinfekavimas, atliekamo dezinfekavimo veiksmingumas būtų patvirtintas, užterštumas dezinfekavimo šalutiniais produktais būtų kuo mažesnis, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, užterštumas vandens valymo cheminėmis medžiagomis būtų kuo mažesnis, o vandenyje liekančios medžiagos nekeltų pavojaus 4 straipsnyje išdėstytų bendrųjų pareigų įvykdymui;
- e) patikrinta, ar vandens tiekimo grandinėje naudojamos medžiagos, vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitinka 11 ir 12 straipsnių reikalavimus.

4. Remdamosi vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės:

- a) suteikia galimybę išbraukti parametą iš parametrų, kurių monitoringas turi būti vykdomas, sąrašo arba sumažinti monitoringo vykdymo dažnumą toliau nurodytais atvejais, jei kompetentinga institucija įsitikina, kad tai nekenkia žmonėms vartoti skirtos vandens kokybei:
 - i) remiantis tuo, ar parametras pasitaiko neapdorotame vandenyje, ir laikantis vandens gavybos vietai (-oms) skirtos (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimo, kaip išdėstyta 8 straipsnio 1 dalyje;

- ii) kai parametras gali atsirasti tik naudojant tam tikrą vandens valymo technologiją arba dezinfekavimo metodą, ir tos technologijos ar metodo vandens tiekėjas nenaudoja, arba
 - iii) remiantis II priedo C dalyje išdėstytomis specifikacijomis;
- b) užtikrina, kad toliau nurodytais atvejais būtų išplėstas žmonėms vartoti skirtos vandens parametrai, kurių monitoringas turi būti vykdomas pagal 13 straipsnį, sąrašas arba būtų padidintas monitoringo vykdymo dažnumas:
- i) remiantis II priedo C dalyje išdėstytomis specifikacijomis;
 - ii) remiantis tuo, ar parametras pasitaiko neapdorotame vandenyje, ir laikantis vandens gavybos vietai (-oms) skirtos (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimo, kaip išdėstyta 8 straipsnio 1 dalyje;
5. Atliekant vandens tiekimo rizikos vertinimą turi būti vertinami I priedo A, B ir C dalyse išvardyti parametrai, kurie nėra pagrindiniai parametrai pagal II priedo B dalį, ir pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatyti parametrai, medžiagos ar junginiai, įtraukti į stebėjimo sąrašą, sudarytą pagal 13 straipsnio 8 dalį.
6. Valstybės narės gali vandens tiekėjus, tiekiančius vidutiniškai 10–100 m³ vandens per dieną arba vandeniui aprūpinančius 50–100 žmonių, atleisti nuo reikalavimo vykdyti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir valdymą, jei kompetentinga institucija įsitikina, kad tai nekenkia žmonėms vartoti skirtos vandens kokybei.

Tokios išimties atveju tie vandens tiekėjai turi vykdyti reguliary monitoringą pagal 13 straipsnį.

10 straipsnis
Pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimas, apimantis šiuos veiksmus:
 - a) atliekama su pastatų vidaus vandentiekio sistemomis ir su jomis susijusiais gaminiais bei medžiagomis susijusios potencialios rizikos bendra analizė ir patikrinama, ar jie daro poveikį vandens kokybei toje vietoje, kur jis bėga iš čiaupų, kuriuos paprastai naudoja žmonės. Bendra analizė neapima atskirų savybių analizės;
 - b) patalpose, kuriose atliekant vertinimą pagal a punktą buvo nustatyta konkreti rizika vandens kokybei ir žmonių sveikatai, vykdomas I priedo D dalyje išvardytų parametru monitoringas.

Valstybės narės gali nuspręsti b punkte nurodytą *Legionella* bakterijų arba švino monitoringą atlikti tik prioritetinėse patalpose.

2. Tais atvejais, kai valstybės narės remdamosi pagal 1 dalies a punktą atliktos bendros analizės rezultatais padaro išvadą, kad pastatų vidaus vandentiekio sistemos arba su jomis susiję gaminiai ir medžiagos kelia riziką žmonių sveikatai, arba jei pagal 1 dalies b punktą atlikto monitoringo rezultatai rodo, kad nesilaikoma I priedo D dalyje nurodytų parametru verčių, valstybės narės užtikrina, kad būtų imamasi tinkamų priemonių siekiant pašalinti arba sumažinti I priedo D dalyje nurodytų parametru verčių neatitikties riziką.

Legionella bakterijų atveju tos priemonės taikomos bent prioritetinėms patalpoms.

3. Siekdamos sumažinti su pastatų vidaus vandentiekio susijusią riziką visose pastatų vidaus vandentiekio sistemose, valstybės narės užtikrina, kad būtų apsvarstytos visos toliau nurodytos priemonės ir būtų imtasi tų priemonių, kurios laikomos tinkamomis:
- a) paraginti viešųjų ir privačių patalpų savininkus atlikti vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimą;
 - b) informuoti viešųjų ir privačiųjų patalpų naudotojus ir savininkus apie priemones, kuriomis siekiama pašalinti arba sumažinti žmonėms vartoti skirtos vandens kokybės standartų neatitikties riziką, kylančią dėl vidaus vandentiekio sistemos;
 - c) teikti rekomendacijas vartotojams apie vandens vartojimo bei naudojimo sąlygas ir apie galimus veiksmus, padedančius išvengti rizikos pasikartojimo;
 - d) rengti mokymus vandentiekininkams ir kitiems specialistams, dirbantiems su pastatų vidaus vandentiekio sistemomis ir montuojantiems statybos produktus ir medžiagas, kurie liečiasi su vandeniu;
 - e) užtikrinti, kad būtų įdiegtos veiksmingos *Legionella* bakterijų kontrolės ir valdymo priemonės, proporcingos esamai rizikai, siekiant užkirsti kelią galimiems ligos protrūkiams ir juos likviduoti, ir
 - f) švino atžvilgiu, jei tai ekonomiškai ir techniškai įmanoma, įgyvendinti priemones iš švino pagamintiems esamų pastatų vidaus vandentiekio sistemų komponentams pakeisti.

11 straipsnis
Minimalieji higienos reikalavimai medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu

1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad medžiagos, kurias numatoma naudoti naujuose arba, jei atliekami remonto ar rekonstrukcijos darbai – esamuose žmonėms vartoti skirtu vandens gavybos, valymo ar paskirstymo įrenginiuose, ir kurios liečiasi su tokiu vandeniu:
 - a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šia direktyva;
 - b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui;
 - c) nedidintų vandens mikrobinės taršos;
 - d) neišplautų į vandenį daugiau teršalų nei būtina atsižvelgiant į numatytą paskirtį.
2. Siekiant užtikrinti vienodą 1 dalies taikymą, įgyvendinimo aktais, kurie turi būti priimami laikantis 22 straipsnyje nurodytos tikrinimo procedūros ir remiantis V priede nustatytais principais, nustatomi konkretūs minimalieji higienos reikalavimai medžiagoms; tuose įgyvendinimo aktuose nustatoma:
 - a) ne vėliau kaip per 3 metus nuo [šios direktyvos įsigaliojimo diena] – pradinių medžiagų ir junginių, kurie turi būti įtraukti į Europos pozityviuosius pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių sąrašus, bandymo ir patvirtinimo metodika, įskaitant su cheminėmis medžiagomis ar medžiagomis susijusias konkrečias išsiskyrimo ribines vertes ir mokslines išankstines sąlygas;

- b) ne vėliau kaip per 4 metus nuo [šios direktyvos įsigaliojimo diena], remiantis Europos cheminių medžiagų agentūros (toliau – Agentūra) sudarytais sąrašais, įskaitant galiojimo pabaigos datas – kiekvienos medžiagų rūšies (organinės, cemento, metalo, emalio, keramikos ar kitos neorganinės medžiagos) pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių, kuriuos leidžiama naudoti medžiagų gamybai, Europos pozityvieji sąrašai, įskaitant, kai tikslinga, jų naudojimo sąlygas ir išsiskyrimo ribines vertes, nustatytas remiantis pagal a punktą patvirtinta vienoda metodika ir atsižvelgiant į 3 bei 4 dalis;
- c) ne vėliau kaip per 3 metus nuo [šios direktyvos įsigaliojimo diena] – galutinių medžiagų, naudojamų gaminiuose, pagamintuose iš į Europos pozityviuosius sąrašus įtrauktų pradinių medžiagų, junginių ar sudedamųjų dalių, bandymo ir patvirtinimo procedūros ir metodai, įskaitant:
- i) atitinkamų medžiagų ir kitų parametrų (pavyzdžiui, drumstumo, skonio, kvapo, spalvos, bendrosios organinės anglies, netikėtų medžiagų išleidimo ir mikrobinės taršos didėjimo), kurie turi būti tikrinami išsiskiriančiame vandenyje, nustatymą;
 - ii) poveikio vandens kokybei bandymo metodus, atsižvelgiant į atitinkamus EN standartus;
 - iii) bandymų rezultatų tinkamumo (netinkamumo) nustatymo kriterijus, kuriais, kai tinkama, atsižvelgiama į, *inter alia*, vandentiekio vandenyje nustatyto medžiagų išsiskyrimo perskaičiavimo į normas koeficientus ir taikymo ar naudojimo sąlygas.

Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kad būtų nustatyta tinkama atitikties vertinimo procedūra, taikytina remiantis Sprendimo 768/2008/EB I priede pateiktais moduliais. Nustatydamą, kuri atitikties vertinimo procedūra turi būti taikoma, Komisija užtikrina, kad būtų laikomasi šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų tikslų, kartu atsižvelgdama į proporcingumo principą. Šiuo tikslu Komisija kaip atskaitos tašką naudoja Reglamento (ES) Nr. 305/2011 V priede nustatytą eksploatacinių savybių pastovumo vertinimo ir tikrinimo sistemą 1+ arba iš esmės lygiavertę procedūrą, išskyrus atvejus, kai tai būtų neproporcinga. Šiuose deleguotuosiuose aktuose taip pat pateikiamos atitikties vertinimo įstaigų skyrimo taisyklės, kai tokios įstaigos dalyvauja atitinkamose atitikties vertinimo procedūrose.

3. Europos pozityviuosiuose sąrašuose nurodomos tik tos medžiagos, junginiai ar sudedamosios dalys, kuriuos leidžiama naudoti galutinių medžiagų ar gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, gamybai, įskaitant, kai tinkama, šių medžiagų naudojimo sąlygas ir išsiskyrimo ribines vertes, nustatytas remiantis vienodomis metodikomis, priimtomis pagal 2 dalies a punktą.

Europos pozityviuosiuose sąrašuose nurodomos galiojimo pabaigos datos, nustatytos remiantis Agentūros rekomendacija, taip pat gali būti pateiktos pereinamojo laikotarpio nuostatos. Galiojimo pabaigos datos nustatomos visų pirma remiantis pavojingomis medžiagų savybėmis, rizikos vertinimų, kuriais remtasi, kokybe ir tuo, ar tų rizikos vertinimų rezultatai yra aktualūs.

Remdamasi 5 dalyje nurodytomis Agentūros nuomonėmis, Komisija, atsižvelgdama į naujausius mokslo ir technologijų pokyčius, reguliariai peržiūri ir prireikus atnaujiną 2 dalies b punkte nurodytus įgyvendinimo aktus.

Pirma tokia peržiūra atliekama per 15 metų nuo pirmojo pozityviojo sąrašo patvirtinimo.

Komisija užtikrina, kad visi aktualūs aktai, įskaitant standartizacijos įgaliojimus, kuriuos ji priima pagal kitus Sąjungos teisės aktus, atitiktų šios direktyvos reikalavimus.

4. Pirmieji Europos pozityvieji sąrašai, kurie turi būti patvirtinti pagal 2 dalies b punktą, grindžiami, be kita ko, esamais nacionaliniais pozityviaisiais sąrašais, kitomis galiojančiomis nacionalinės teisės normomis ir rizikos vertinimais, kuriuos atlikus buvo parengti tokie nacionaliniai sąrašai. Šiuo tikslu valstybės narės ne vėliau kaip [6 mėnesiai po šios direktyvos įsigaliojimo] praneša Agentūrai apie visus esamus nacionalinius pozityviuosius sąrašus, kitas nuostatas ir turimą (-us) vertinimo dokumentą (-us).

Europos pozityviajame organinių medžiagų pradinių medžiagų sąrašė atsižvelgiama sąrašą, Komisijos sudarytą pagal Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, 5 straipsnį.

5. Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kad būtų nustatyta ekonominės veiklos vykdytojų ar atitinkamų valdžios institucijų paraiškų įtraukti pradines medžiagas, junginius ar sudedamąsias dalis į Europos pozityviuosius sąrašus ar juos išbraukti iš tų sąrašų nagrinėjimo procedūra, įskaitant informacijos reikalavimus. Šios paraiškos teikiamos Agentūrai.

Pagal minėtą procedūrą užtikrinama, kad prie paraiškų būtų pridėti rizikos vertinimai, ir kad ekonominės veiklos vykdytojai ar atitinkamos valdžios institucijos konkrečiu formatu pateiktų rizikos vertinimui reikalingą informaciją.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 76 straipsnio 1 dalies c punktą įsteigtas Agentūros Rizikos vertinimo komitetas priima nuomonę dėl pagal šią dalį pateiktų paraiškų per laikotarpį, kuris turi būti nustatytas pirmoje pastraipoje nurodytuose deleguotuosiuose aktuose. Į tuos deleguotuosius aktus taip pat gali būti įtrauktos papildomos procedūrinės nuostatos dėl paraiškų teikimo proceso veikimo ir Rizikos vertinimo komiteto bei Agentūros nuomonių teikimo.

6. Valstybės narės laikosi nuostatos, kad gaminiai, patvirtinti pagal 2 dalyje išdėstytus konkrečius reikalavimus, atitinka 1 dalyje išdėstytus reikalavimus.

Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos tikslais pateikti į rinką būtų galima tik tuos gaminius, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, kuriuose naudojamos pagal šią direktyvą patvirtintos galutinės medžiagos.

Tai neužkerta kelio valstybėms narėms, visų pirma kai to reikia dėl konkrečios vietos neapdoroto vandens kokybės, konkrečiais arba deramai pagrįstais atvejais pagal SESV 193 straipsnį patvirtinti griežtesnes apsaugos priemonės dėl medžiagų naudojimo. Apie tokias priemones pranešama Komisijai.

Į šio straipsnio taikymo sritį patenkantiems gaminiams taikomas Reglamentas (ES) 2019/1020.

7. Kol bus priimtose 2 dalyje nurodytos taisyklės, valstybės narės turi teisę toliau taikyti arba patvirtinti nacionalines priemones dėl konkrečių minimaliųjų higienos reikalavimų, taikomų pradinėms medžiagoms arba 1 dalyje nurodytoms medžiagoms, jeigu laikomasi Sutartyje nustatytų taisyklių.
8. Komisija gali paprašyti vienos ar kelių Europos standartizacijos organizacijų parengti gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, vienodo bandymų ir vertinimo Europos standarto projektą, siekiant palengvinti šio straipsnio laikymąsi, pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012⁵¹ 10 straipsnį.

⁵¹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

9. Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotąjį aktą, kad būtų nustatytos suderintos aiškaus, įskaitomo ir neištrinamo gaminių, kurie liečiasi žmonės vartoti skirtu vandeniu, ženklavimo specifikacijos, kuriomis naudojamosi nurodant, jog laikomasi šio straipsnio.
10. Komisija ne vėliau kaip per 9 metus nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos, remdamasi visų pirma taikant Reglamentą (EB) Nr. 1935/2004 ir Reglamentą (ES) Nr. 305/2011 įgyta patirtimi, peržiūri šiame straipsnyje nustatytos sistemos veikimą ir Europos Parlamentui bei Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertina, ar:
- a) visoje Sąjungoje tinkamai užtikrinama žmonių sveikatos apsauga;
 - b) užtikrinamas tinkamas gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, vidaus rinkos veikimas;
 - c) reikia pateikti papildomų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl šio klausimo.
11. Šio straipsnio reikalavimų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu tikslu atitinkamai taikoma 4 straipsnio 2 dalis.
12. Šiame straipsnyje:

pradinė medžiaga – tyčia įmaišyta medžiaga, skirta organinių medžiagų arba cemento medžiagų priedų gamybai;

sudėtis – metalo, emalio, keramikos ar kitos neorganinės medžiagos cheminė sudėtis.

12 straipsnis

Minimalieji reikalavimai vandens valymo cheminėms medžiagoms ir filtravimo priemonėms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu

1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad vandens valymo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu:
 - a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šia direktyva;
 - b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui;
 - c) netyčia nepadidintų vandens mikrobinės taršos;
 - d) neužterštų vandens daugiau nei būtina atsižvelgiant į numatytą paskirtį.
2. Šio straipsnio reikalavimų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu tikslu atitinkamai taikoma 4 straipsnio 2 dalis.
3. Pagal 1 dalį, nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 528/2012 ir atitinkamiems galiojantiems EN standartams dėl konkrečių vandens valymo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių, valstybės narės užtikrina, kad būtų tikrinamos ir garantuojamos vandens valymo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių charakteristikos ir grynumas.

13 straipsnis Monitoringas

1. Valstybės narės imasi visų priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat vykdomas žmonėms vartoti skirto vandens kokybės monitoringas pagal šį straipsnį ir II priedo A ir B dalis, siekiant patikrinti, ar vartotojams tiekiamas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus, visų pirma parametrų vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį. Mėginiai imami taip, kad juose atsispindėtų viso per metus vartotojų suvartoto vandens kokybė.
2. Tam, kad būtų vykdomos 1 dalyje nustatytos pareigos, visų rūšių vandeniui, skirtam žmonėms vartoti, pagal II priedo A dalį parengiamos tinkamos monitoringo programos. Tos monitoringo programos pritaikomos pagal tiekimo pobūdį, atsižvelgiant į vandens gavybos vietai (-oms) skirtą (-ų) vandens baseiną (-ų), ir vandens tiekimo sistemų rizikos vertinimo rezultatus, ir jas sudaro šie elementai:
 - a) I priedo A, B ir C dalyse išvardytų parametrų, taip pat pagal 5 straipsnio 3 dalį, pagal II priedą ir, jei atliekamas vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas, pagal 9 straipsnį ir II priedo C dalį nustatytų parametrų monitoringas, nebent valstybė narė nuspręstų, kad vieną iš šių parametrų būtų galima išbraukti iš parametrų, kurių monitoringas turi būti vykdomas, sąrašą pagal 8 straipsnio 5 dalį;
 - b) I priedo D dalyje išvardytų parametrų monitoringas, vykdomas pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimo tikslais, kaip numatyta 10 straipsnio 1 dalies b punkte;
 - c) į stebėjimo sąrašą įtrauktų medžiagų ir junginių monitoringas pagal 8 dalies penktą pastraipą;
 - d) monitoringas, vykdomas pavojų ir pavojingų įvykių nustatymo tikslais, kaip numatyta 8 straipsnio 1 dalies b punkte;

- e) sistemos veikimo monitoringas, vykdomas pagal II priedo A dalies 3 punktą.
- 3. Mėginių ėmimo vietas nustato kompetentingos institucijos, ir tos vietos turi atitikti II priedo D dalyje nurodytus atitinkamus reikalavimus.
- 4. Valstybės narės laikosi III priede nurodytų parametrų analizės specifikacijų remdamosi šiais principais:
 - a) gali būti naudojami kiti nei III priedo A dalyje nurodyti analizės metodai, jeigu galima įrodyti, kad gauti rezultatai yra ne mažiau patikimi kaip rezultatai, kurie gaunami taikant nurodytus metodus, pateikiant Komisijai visą reikalingą informaciją apie tuos metodus ir jų lygiavertiškumą;
 - b) III priedo B dalyje nurodytų parametrų atveju gali būti taikomas bet kuris analizės metodas, jei jis atitinka toje dalyje nustatytus reikalavimus.
- 5. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienu konkrečiu atveju būtų vykdomas tų medžiagų ir mikroorganizmų, kurių atveju pagal 5 straipsnį nebuvo nustatyta jokia parametrų vertė, papildomas monitoringas, jeigu yra pagrindo įtarti, jog esami jų kiekiai arba skaičius kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai.
- 6. Ne vėliau kaip ... [treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 21 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kad būtų papildyta ši direktyva patvirtinant mikroplastikų kiekio apskaičiavimo metodiką, siekiant įtraukti juos į stebėjimo sąrašą, kai įgyvendinamos 13 straipsnio 8 dalyje išdėstytos sąlygos.
- 7. Ne vėliau kaip per 3 metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo Komisija parengia technines gaires dėl parametrų „PFAS suma“ ir „PFAS iš viso“ monitoringui skirtų analizės metodų, įskaitant aptikimo ribines vertes, parametrų vertes ir mėginių ėmimo dažnumą.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kad būtų sudarytas ir atnaujintas visuomenės ar mokslinio pobūdžio susirūpinimą sveikatai keliančių medžiagų ar junginių, pavyzdžiui, vaistų, endokrininę sistemą ardančių medžiagų ir mikroplastikų, stebėjimo sąrašas.

Medžiagos ir junginiai įtraukiami į stebėjimo sąrašą, kai jų gali būti žmonėms vartoti skirtame vandenyje ir jie kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai. Tuo tikslu Komisija visų pirma vadovaujasi PSO moksliniais tyrimais. Bet kokios naujos medžiagos įtraukimas deramai pagrindžiamas pagal šios direktyvos 1–4 straipsnius.

Į pirmąjį stebėjimo sąrašą įtraukiamas beta-estradiolis (50-28-2) ir nonilfenolis, atsižvelgiant į endokrininę sistemą ardančias jų savybes ir jų keliamą riziką žmonių sveikatai. Pirmasis stebėjimo sąrašas priimamas ne vėliau kaip praėjus 1 metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

Stebėjimo sąraše nurodoma kiekvienos medžiagos ar junginio orientacinė vertė ir prireikus galimas analizės metodas, nereikalaujantis pernelyg didelių išlaidų.

Valstybės narės įdiegia monitoringo reikalavimus, susijusius su galimu medžiagų ar junginių, įtrauktų į stebėjimo sąrašą, buvimu atitinkamuose žmonėms vartoti skirto vandens tiekimo grandinės taškuose.

Šiuo tikslu valstybės narės gali atsižvelgti į informaciją, surinktą pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 ir 2 dalis, ir gali naudoti monitoringo duomenis, surinktus pagal Direktyvą 2013/39/ES⁵², Direktyvą 2008/105/EB, Direktyvą 2000/60/EB ar kitus atitinkamus Sąjungos teisės aktus, kad būtų išvengta monitoringo reikalavimų dubliavimosi.

Monitoringo rezultatai įtraukiami į duomenų rinkinius, parengtus pagal 18 straipsnio 1 dalies b punktą, kartu su monitoringo rezultatais, surinktais pagal 8 straipsnio 1 dalies b punktą.

⁵² 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/39/ES, kuria iš dalies keičiamos direktyvų 2000/60/EB ir 2008/105/EB nuostatos dėl prioritetinių medžiagų vandens politikos srityje (Tekstas svarbus EEE) (OL L 226, 2013 8 24, p. 1).

Kai pagal 8 straipsnio 1 dalį arba šios dalies penktą pastraipą aptinkama tokių medžiagų ar junginių koncentracija, viršijanti stebėjimo sąrašė nustatytas orientacines vertes, valstybės narės užtikrina, kad būtų apsvarstytos toliau nurodytos priemonės ir būtų imtasi tų priemonių, kurios laikomos tinkamomis:

- a) prevencinės priemonės, poveikio mažinimo priemonės arba tinkamas vandens gavybos vietai (-oms) skirtas (-ų) baseino (-ų) arba neapdoroto vandens monitoringas, kaip nustatyta 8 straipsnio 3 dalies a, b ir c punktuose;
- b) reikalavimas, kad vandens tiekėjai vykdytų tų medžiagų ar junginių monitoringą pagal 8 straipsnio 4 dalies a punktą;
- c) reikalavimas, kad vandens tiekėjai patikrintų, ar valymas yra tinkamas orientacinei vertei pasiekti, arba prireikus optimizuotų valymą, ir
- d) taisomieji veiksmai pagal 14 straipsnio 6 dalį, kai valstybės narės mano, kad tai būtina žmonių sveikatai apsaugoti.

Šioje dalyje numatyti įgyvendinimo aktai priimami pagal 20 straipsnyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

14 straipsnis *Taisomieji veiksmai ir vartojimo apribojimai*

1. Valstybės narės užtikrina, kad bet koks parametrų verčių, nustatytų pagal 5 straipsnį, nesilaikymas būtų nedelsiant ištirtas siekiant nustatyti jo priežastį.

2. Jeigu, nepaisant to, kad buvo imtasi priemonių 4 straipsnio 1 dalyje nustatytoms pareigoms vykdyti, žmonėms vartoti skirtas vanduo neatitinka pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų verčių, atitinkama valstybė narė, laikydamasi 6 straipsnio 2 dalies, užtikrina, kad kuo greičiau būtų imtasi būtinų taisomųjų veiksmų vandens kokybei atkurti, ir teikia pirmenybę minėtų veiksmų vykdymo užtikrinimui, *inter alia*, atsižvelgdama į tai, kiek buvo viršytos atitinkamos parametrų vertės, ir į susijusį potencialų pavojų žmonių sveikatai.

Neatitiktis I priedo D dalyje nustatytoms parametrų vertėms atveju taisomieji veiksmai apima ir 10 straipsnio 3 dalyje nustatytas priemones.

3. Neatsižvelgiant į tai, ar buvo nesilaikyta parametrų verčių, valstybės narės užtikrina, kad būtų uždrausta tiekti žmonėms vartoti skirtą vandenį, kuris kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, arba būtų apribotas jo vartojimas, ir kad būtų imtasi visų kitų taisomųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti.

Valstybės narės I priedo A ir B dalyse nustatytų parametrų verčių minimaliųjų reikalavimų nesilaikymą vertina kaip potencialų pavojų žmonių sveikatai, išskyrus atvejus, kai, kompetentingos institucijos nuomone, neatitiktis parametro vertei yra nereikšminga.

4. 2 ir 3 dalyse aprašytais atvejais, jeigu laikoma, kad neatitiktis parametrų vertėms kelia potencialų pavojų žmonių sveikatai, valstybės narės kuo skubiau imasi visų šių priemonių:
 - a) visiems susijusiems vartotojams praneša apie potencialų pavojų žmonių sveikatai ir jo priežastį, apie parametrų vertės viršijimą ir taisomuosius veiksmus, kurių imtasi, įskaitant draudimą, ribojimą ar kitus veiksmus;
 - b) vartotojams teikia ir reguliariai atnaušina būtinas rekomendacijas dėl vandens vartojimo ir naudojimo sąlygų, visų pirma atsižvelgdamos į gyventojų grupes, galinčias patirti didesnę su vandeniu susijusią riziką;

- c) kai tik nustatoma, kad nebeliko potencialaus pavojaus žmonių sveikatai, apie tai informuoja vartotojus ir praneša jiems, kad paslauga vėl teikiama įprastai.
5. Kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nusprendžia, kokių veiksmų turi būti imamasi pagal 3 dalį, atsižvelgdamos į tai, kokią riziką žmonių sveikatai sukeltų tiekimo pertrūkiai arba žmonėms vartoti skirto vandens naudojimo apribojimas.
6. Tais atvejais, kai nesilaikoma I priedo C dalyje nurodytų parametrų verčių arba specifikacijų, valstybės narės apsveria, ar ši neatitiktis kelia riziką žmonių sveikatai. Jos imasi taisomųjų veiksmų vandens kokybei atkurti, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti.

15 straipsnis
Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis valstybės narės gali numatyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo I priedo B dalyje išdėstytų arba pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatytų parametrų verčių iki didžiausios valstybių narių nustatytinos vertės su sąlyga, kad tokios nukrypti leidžiančios nuostatos nekels potencialaus pavojaus žmonių sveikatai ir jei konkrečioje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtinais būdais. Nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos tik šiais atvejais:
- a) nustatomas naujas žmonėms vartoti skirto vandens gavybai skirtas vandens baseinas;
 - b) žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine nustatomas naujas taršos šaltinis, arba kai ieškoma naujų parametrų arba nustatomi nauji parametrai, arba
 - c) egzistuojančiame žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai skirtame vandens baseine susidaro nenumatyta ir išimtinė situacija, dėl kurios gali būti laikinai šiek tiek viršijamos parametrų vertės.

Nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos kuo trumpesnę laiką, ne ilgiau kaip trejus metus, kuriems baigiantis valstybės narės atlieka patikrinimą, siekdamos nustatyti, ar padaryta pakankama pažanga.

Išskirtinėmis aplinkybėmis valstybė narė gali suteikti leisti taikyti antrą nukrypti leidžiančią nuostatą pirmos pastraipos a ir b punktų atžvilgiu. Jei valstybė narė ketina leisti taikyti tokią antrą nukrypti leidžiančią nuostatą, ji perduoda Komisijai patikrinimo išvadas ir nurodo savo sprendimo dėl antros nukrypti leidžiančios nuostatos motyvus. Tokios antros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė negali viršyti trejų metų.

2. Bet kurioje nukrypti leidžiančioje nuostatoje pagal 1 dalį turi būti nurodyta:

- a) nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo motyvai;
- b) konkretus parametras, atitinkami ankstesnio monitoringo rezultatai ir pagal nukrypti leidžiančią nuostatą leistina didžiausia vertė;
- c) geografinė teritorija, kasdien tiekiamo vandens kiekis, susiję gyventojai ir poveikio kuriai nors maisto gamybos įmonei tikimybė;
- d) tinkamas monitoringo planas, prireikus numatant dažnesnį monitoringo vykdymą;
- e) būtinų taisomųjų veiksmų plano santrauka, įskaitant darbų tvarkaraštį, išlaidų sąmatą ir peržiūros nuostatas, ir
- f) būtina nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė.

3. Jei kompetentingos institucijos mano, kad neatitiktis parametro vertei yra nereikšminga, ir jei veiksmų, kurių buvo imtasi pagal 14 straipsnio 2 dalį, pakanka susidariusiai padėčiai ištaisyti per 30 dienų, nukrypti leidžiančioje nuostatoje nebūtina nurodyti šio straipsnio 2 dalyje numatytos informacijos.

Tuo atveju kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nukrypti leidžiančioje nuostatoje nustato tik didžiausią leistiną tam tikro parametro vertę ir laikotarpį, skiriamą susidariusiai padėčiai ištaisyti.

4. Jeigu kurios nors vandens, tiekiamo iš tam tikros vandens tiekimo sistemos, parametro vertės per paskutiniuosius 12 mėnesių buvo nesilaikoma iš viso daugiau kaip 30 dienų, pasinaudoti 3 dalies nuostatomis nebegalima.
5. Kiekviena valstybė narė, kuri pasinaudojo šiame straipsnyje numatytais nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, užtikrina, kad gyventojai, kuriems kiekviena tokia nukrypti leidžianti nuostata turi įtakos, būtų nedelsiant ir tinkamai informuojami apie tą nukrypti leidžiančią nuostatą ir ją reglamentuojančias sąlygas. Be to, valstybė narė prireikus užtikrina, kad būtų teikiamos rekomendacijos konkrečioms gyventojų grupėms, kurioms minėtos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas galėtų kelti konkrečią riziką.

Pirmoje pastraipoje nurodytos pareigos netaikomos 3 dalyje aprašytais aplinkybėmis, nebent kompetentingos institucijos nuspręstų kitaip.

6. Šis straipsnis netaikomas buteliuose ar kitose talpose tiekiamam žmonėms vartoti skirtam vandeniui.

16 straipsnis
Prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsniui ir subsidiarumo bei proporcingumo principams, kartu atsižvelgiant į vandens paskirstymo vietas, regionines ir kultūrines perspektyvas ir aplinkybes, valstybės narės imasi būtinų priemonių pagerinti ar išlaikyti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens visiems gyventojams, visų pirma valstybių narių nustatytoms pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms.

Tuo tikslu valstybės narės:

- a) nustato asmenis, įskaitant pažeidžiamas ir marginalizuotas grupes, kurie neturi prieigos arba turi labai ribotą prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, ir nurodo tokios prieigos neturėjimo ar ribotos prieigos priežastis;
 - b) įvertina galimybes gerinti prieigą tiems asmenims;
 - c) informuoja tuos asmenis apie galimybes prisijungti prie skirstomojo tinklo arba apie alternatyvias prieigos prie to vandens priemones;
 - d) imasi priemonių, kurios, jų nuomone, yra būtinos ir tinkamos siekiant užtikrinti prieigą prie vandens pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms.
2. Siekdamos propaguoti žmonėms vartoti skirto vandentiekio vandens vartojimą, valstybės narės užtikrina, kad viešosiose erdvėse, kuriose tai techniškai įmanoma, būtų įrengta lauko ir vidaus įranga tokių priemonių poreikiui proporcingu būdu ir atsižvelgiant į konkrečias vietas sąlygas, kaip antai klimatas ir geografinė.

Valstybės narės taip pat gali imtis šių žmonėms vartoti skirto vandentiekio vandens propagavimo priemonių:

- a) didinti informuotumą apie artimiausią lauko ar vidaus įrangą;

- b) vykdyti piliečių informavimo apie vandens kokybę kampanijas;
 - c) skatinti tiekti tokį vandenį administraciniuose ir visuomeniniuose pastatuose;
 - d) skatinti nemokamai arba už nedidelį aptarnavimo mokestį siūlyti šį vandenį restoranų, valgyklų ir aprūpinimo maistu ir gėrimais paslaugų įstaigų klientams.
3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos teikti atsakingoms institucijoms būtiną pagalbą, kaip ją yra apibrėžusios valstybės narės, šiame straipsnyje nurodytoms priemonėms įgyvendinti.

17 straipsnis
Visuomenės informavimas

1. Valstybės narės užtikrina reikiamos naujausios informacijos apie žmonėms vartoti skirtą vandenį prieinamumą pagal IV priedą, kartu laikantis taikomų duomenų apsaugos taisyklių.
2. Valstybės narės užtikrina, kad visi asmenys, kuriems tiekiamas vanduo, reguliariai, bent kartą per metus, tinkamiausia ir lengvai prieinama forma (pvz., sąskaitose faktūrose arba skaitmeninėmis priemonėmis, pavyzdžiui, per išmaniąsias programėles) neprašydami gautų šią informaciją:
- a) informaciją apie žmonėms vartoti skirtą vandens kokybę, įskaitant rodiklių parametrus;
 - b) informaciją apie tiekiamo žmonėms vartoti skirtą vandens litro ir kubinio metro kainą;
 - c) namų ūkio suvartojamo vandens kiekį (bent per metus ar atsiskaitomąjį laikotarpį) ir metines namų ūkio vartojimo tendencijas, jeigu tai techniškai įmanoma, ir tik tais atvejais, kai vandens tiekėjas turi šią informaciją;

- d) namų ūkio per metus suvartojamo vandens kiekio palyginimą su namų ūkių vidutiniškai suvartojamu vandens kiekiu, kai taikytina pagal c punktą;
- e) nuorodą į svetainę, kurioje pateikiama IV priede nustatyta informacija.

3. 1 ir 2 dalys taikomos nedarant poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB.

18 straipsnis
Informacija apie įgyvendinimo monitoringą

1. Nedarant poveikio Direktyvai 2003/4/EB ir Direktyvai 2007/2/EB, Europos aplinkos agentūrai padedant valstybės narės:
 - a) ne vėliau kaip ... [6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] parengia ir vėliau kas 6 metus atnaujinama duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi siekiant pagerinti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens ir propaguoti jo vartojimą ir apie savo gyventojų, kurie turi prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, dalį. Ši nuostata neapima į butelius išpilstyto vandens;
 - b) ne vėliau kaip ... [ketveri su puse metų nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] parengia ir vėliau kas 6 metus atnaujinama duomenų rinkinį, kuriame pateikiami pagal 8 straipsnį atlikto vandens gamybos vietai (-oms) skirtu (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimo bei rizikos valdymo rezultatai, ir ne vėliau kaip ... [6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] parengia ir vėliau kas 6 metus atnaujinama duomenų rinkinį, kuriame pateikiami pagal 10 straipsnį atlikto pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimo rezultatai, įskaitant šiuos elementus:
 - i) informaciją apie vandens gamybos vietai (-oms) skirtus vandens baseinus pagal 8 straipsnio 1 dalies a punktą;
 - ii) pagal 8 straipsnio 1 dalies c punktą ir 10 straipsnio 1 dalies b punktą surinktus monitoringo rezultatus ir

- iii) glaustą informaciją apie priemones, kurių imtasi pagal 8 straipsnio 3 dalį ir 10 straipsnio 2 ir 3 dalis, įskaitant informaciją apie priemonių rūšį ir pažangą, padarytą pagal 10 straipsnio 3 dalies f punktą;
- c) parengia ir vėliau kasmet atnaušina duomenų rinkinį, kuriame pateikiami pagal 9 ir 13 straipsnius surinkti monitoringo rezultatai tais atvejais, kai viršytos I priedo A ir B dalyse nustatytos parametrų vertės, ir informacija apie taisomuosius veiksmus, kurių imtasi pagal 14 straipsnį;
- d) parengia ir vėliau kasmet atnaušina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie su geriamuoju vandeniu susijusius incidentus, kurie sukėlė potencialią riziką žmonių sveikatai (nepriklausomai nuo to, ar buvo nukrypta nuo parametrų verčių), trukusius ilgiau nei 10 dienų iš eilės ir paveikusius ne mažiau kaip 1 000 žmonių, įskaitant tų incidentų priežastis ir taisomuosius veiksmus, kurių imtasi pagal 14 straipsnį;
- e) parengia ir vėliau kasmet atnaušina duomenų rinkinį, kuriame pateikiama informacija apie visas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurias leista taikyti pagal 15 straipsnio 1 dalį, įskaitant 15 straipsnio 2 dalyje numatytą informaciją.

Jei įmanoma, tiems duomenų rinkiniams parengti naudojamosi Direktyvos 2007/2/EB 3 straipsnio 4 punkte apibrėžtomis erdvinių duomenų paslaugomis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti duomenų rinkiniai būtų prieinami Komisijai, Europos aplinkos agentūrai ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui.

3. Europos aplinkos agentūra reguliariai arba Komisijai paprašius skelbia ir atnaujina valstybių narių surinktais duomenimis grindžiamą Sąjungos masto apžvalgą.

Toje Sąjungos masto apžvalgoje atitinkamai pateikiami šia direktyva sukuriama vertės, jos rezultatų ir poveikio rodikliai, Sąjungos masto apžvalginiai žemėlapiai ir valstybių narių apžvalginės ataskaitos.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta pagal 1 ir 3 dalis teiktinos informacijos forma ir teikimo sąlygos, įskaitant išsamius reikalavimus dėl 3 dalyje nurodytų rodiklių, Sąjungos masto apžvalginių žemėlapių ir valstybių narių apžvalginių ataskaitų.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Valstybės narės gali nukrypti nuo šio straipsnio vadovaudamosi bet kuriuo iš Direktyvos 2007/2/EB 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų.

19 straipsnis *Vertinimas*

1. Ne vėliau kaip ... [12 metų nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] atlieka šios direktyvos vertinimą. Vertinimas grindžiamas, *inter alia*, šiais elementais:
 - a) įgyvendinant šią direktyvą sukaupta patirtimi;
 - b) duomenų rinkiniais, kuriuos valstybės narės rengia pagal 18 straipsnio 1 dalį, ir Sąjungos masto apžvalgomis, sudarytomis Europos aplinkos agentūros pagal 18 straipsnio 3 dalį;
 - c) atitinkamais moksliniais, analitiniais ir epidemiologiniais duomenimis;

- d) Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis, jei jų yra.
2. Atlikdama vertinimą Komisija ypatingą dėmesį atkreipia į šios direktyvos rezultatus, susijusius su šiais aspektais:
- a) 7 straipsnyje nustatytu rizika grindžiamu požiūriu;
- b) 16 straipsnyje nustatytais nuostatomis dėl prieigos prie vandens;
- c) nuostatomis dėl informacijos, kuri turi būti teikiama visuomenei pagal 17 straipsnį ir IV priedą.
3. Komisija ne vėliau kaip ... [6 metai po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę pabaigos dienos] ir po to, jei tikslinga, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie potencialią grėsmę, kurią žmonėms vartoti skirto vandens šaltiniams kelia mikroplastikai, vaistai ir, jei tinkama, kiti nauji teršalai, ir su tuo susijusią potencialią sveikatos sutrikimo riziką.

20 straipsnis
Priedų peržiūra ir keitimas

1. Ne rečiau kaip kas penkerius metus Komisija peržiūri I ir II priedus atsižvelgdama į mokslo ir technikos pažangą ir į valstybių narių taikomą rizika grindžiamą požiūrį į vandens saugą, išdėstytą pagal 18 straipsnį parengtuose duomenų rinkiniuose, ir, kai tikslinga, pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimtų aktų pakeitimų pagal Sutartį.
2. Komisijai pagal 21 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, kai reikia, iš dalies keičiamas III priedas siekiant jį suderinti su mokslo ir technikos pažanga.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama I priedo B dalyje nustatyta bisfenolio-A parametro vertė tiek, kiek ją reikia pritaikyti prie technikos pažangos, iš esmės remiantis Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) vykdoma peržiūra.

21 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 4 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, 11 straipsnio 5 dalyje, 11 straipsnio 9 dalyje, 13 straipsnio 6 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami 5 metų laikotarpiui nuo [šios direktyvos įsigaliojimo diena]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, 11 straipsnio 5 dalyje, 11 straipsnio 9 dalyje, 13 straipsnio 6 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 4 straipsnio 3 dalį, 11 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, 11 straipsnio 5 dalį, 11 straipsnio 9 dalį, 13 straipsnio 6 dalį ir 20 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

22 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

23 straipsnis
Nuobaudos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės ne vėliau kaip ... [2 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] praneša Komisijai apie tas taisykles ir tas priemones, taip pat praneša Komisijai apie visus vėlesnius jų pakeitimus.

24 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 2 straipsnio, 5–23 straipsnių ir I–V priedų būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo ... [2 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurias panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

25 straipsnis
Pereinamasis laikotarpis

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo atitiktų I priedo B dalyje nustatytas chlorato, chlorito, bisfenolio-A, haloacetinių rūgščių, mikrocistino-LR, PFAS iš viso, PFAS sumos ir urano parametrų vertes ne vėliau kaip ... [3 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos].
2. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu vandens tiekėjai nėra įpareigoti pagal 13 straipsnio nuostatas vykdyti 1 dalyje išvardytų žmonėms vartoti skirto vandens parametrų verčių monitoringą.

26 straipsnis
Panaikinimas

1. Direktyva 98/83/EB su pakeitimais, padarytais aktais, nurodytais VI priedo A dalyje, panaikinama nuo ... [kita diena po 24 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos dienos], nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų VI priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal VII priede pateiktą atitikties lentelę.

2. Pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 1 dalį valstybių narių suteiktos nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios ... [galutinė šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę diena] vis dar galioja, toliau taikomos iki jų termino pabaigos. Jų galiojimas gali būti pratęstas pagal 15 straipsnį tik tuo atveju, jei nebuvo leista taikyti antros nukrypti leidžiančios nuostatos. Teisė prašyti Komisijos leisti taikyti trečią nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 2 dalį tebegalioja valstybių narių šios direktyvos įsigaliojimo dieną jau suteiktų nukrypti leidžiančių nuostatų atžvilgiu.

27 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

28 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

I PRIEDAS

PARAMETRŲ VERČIŲ, NAUDOJAMŲ VERTINANT ŽMONĖMS VARTOTI SKIRTO VANDENS KOKYBĘ, MINIMALIEJI REIKALAVIMAI

A DALIS

Mikrobiologiniai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
Žarniniai enterokokai	0	Skaičius/100 ml	Vandeniui, išpilstytam į butelius ar kitas talpas, raiškos vienetas – skaičius/250 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	Skaičius/100 ml	Vandeniui, išpilstytam į butelius ar kitas talpas, raiškos vienetas – skaičius/250 ml

B DALIS

Cheminiai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
Akrilamidas	0,10	µg/l	Šio parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenyje, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.
Stibis	10	µg/l	
Arsenas	10	µg/l	
Benzenas	1,0	µg/l	
Benzo(a)pirenas	0 010	µg/l	
Bisfenolis A	2,5	µg/l	
Boras	1,5	mg/l	Turi būti taikoma 2,4 mg/l parametro vertė, kai pagrindinis atitinkamos tiekimo sistemos vandens šaltinis yra gėlintas vanduo, arba regionuose, kuriuose dėl geologinių sąlygų gali susidaryti dideli lygiai požeminiame vandenyje.
Bromatas	10	µg/l	
Kadmis	5,0	µg/l	
Chloratas	0,25	mg/l	Taikoma 0,7 mg/l parametro vertė, kai žmonėms vartoti skirtu vandens dezinfekavimui naudojamas dezinfekavimo metodas, kurio metu susidaro chloratas, visų pirma chloro dioksidas. Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės.
			Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei naudojami tokie dezinfekavimo metodai.

Chloritas	0,25	mg/l	Taikoma 0,7 mg/l parametro vertė, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojamas dezinfekavimo metodas, kurio metu susidaro chloritas, visų pirma chloro dioksidas.
			Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės.
			Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei naudojami tokie dezinfekavimo metodai.
Chromas	25	µg/l	Vertė turi būti pasiekta ne vėliau kaip ... [15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Iki tos dienos chromo parametro vertė yra 50 µg/l.
Varis	2,0	mg/l	
Cianidas	50	µg/l	
1,2-dichlorešanas	3,0	µg/l	
Epichlorhidrinas	0,10	µg/l	Šio parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenyje, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.
Fluoridas	1,5	mg/l	
Haloacetiinės rūgštys (HAA5)	60	µg/l	Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojami dezinfekavimo metodai, kurių metu gali susidaryti HAA. Šių penkių reprezentatyvių medžiagų suma: monochloracto rūgštis, dichloracto rūgštis ir trichloracto rūgštis, monobromacto rūgštis ir dibromacto rūgštis.

Švinas	5	µg/l	Vertė turi būti pasiekta ne vėliau kaip ... [15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Iki tos dienos švino parametro vertė yra 10 µg/l. Po pereinamojo laikotarpio 5 µg/l vertė turi būti pasiekta bent pastatų vidaus vandentiekio sistemos tiekimo vietoje. 11 straipsnio 2 dalies b punkto tikslais taikoma 5 µg/l vertė vandentiekio vandenyje.
Gyvsidabris	1,0	µg/l	
Microcistinas-LR	1,0	µg/l	Šis parametras turi būti matuojamas tik tuo atveju, jei yra tikėtinas vandens šaltinio žydėjimas (didėjantis melsvadumblių ląstelių tankis arba galimas vandens žydėjimas).
Nikelis	20	µg/l	
Nitratas	50	mg/l	Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi sąlygos $[\text{nitratas}]/50 + [\text{nitritas}]/3 \leq 1$ (laužtiniuose skliaustuose įrašomos nitrato (NO_3) ir nitritui (NO_2) nustatytos koncentracijos mg/l) ir kad nitritams nustatytos 0,10 mg/l vertės būtų laikomasi vandenyje, išstiepiame iš vandens ruošimo įrenginių.
Nitritas	0,50	mg/l	Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi sąlygos $[\text{nitratas}]/50 + [\text{nitritas}]/3 \leq 1$ (laužtiniuose skliaustuose įrašomos nitrato (NO_3) ir nitritui (NO_2) nustatytos koncentracijos mg/l) ir kad nitritams nustatytos 0,10 mg/l vertės būtų laikomasi vandenyje, išstiepiame iš vandens ruošimo įrenginių.

Pesticidai	0,10	µg/l	Pesticidai – tai: – organiniai insekticidai, – organiniai herbicidai, – organiniai fungicidai, – organiniai nematocidai, – organiniai akaricidai, – organiniai algicidai, – organiniai rodenticidai, – organiniai slimicidai, – susiję produktai (<i>inter alia</i>, augimo reguliatoriai) ir jų metabolitai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1107/2009⁵³ 3 straipsnio 32 punkte, kurie laikomi reikšmingais žmonėms vartoti skirto vandens atžvilgiu. Pesticidų metabolitas laikomas reikšmingu žmonėms vartoti skirtu vandeniu atžvilgiu, jei yra priežasties manyti, kad jam būdingos savybės yra panašios į pirminės medžiagos savybes savo pesticidiniu aktyvumu arba kad jis (jis pats arba kaip virsmo produktas) kelia riziką vartotojų sveikatai. Parametro vertė taikoma kiekvienam atskiram pesticidui. Aldrino, dieldrino, heptachloro ir heptachloro epoksido parametro vertė yra 0,030 µg/l. Valstybės narės gali nustatyti orientacinę vertę nereikšmingų pesticidų metabolitų
------------	------	------	---

⁵³ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantį Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

			buvimo geriamajame vandenyje monitoringui vykdyti. Reikia vykdyti tik tų pesticidų, kurių buvimas yra tikėtinas konkrečioje vandens tiekimo sistemoje, monitoringą. Remdamasi valstybių narių praneštais duomenimis, Komisija gali sukurti pesticidų ir jų atitinkamų metabolitų duomenų bazę, atsižvelgdama į galimą šių medžiagų buvimą žmonėms vartoti skirtame vandenyje.
Pesticidų iš viso	0,50	µg/l	Pesticidų iš viso – visų atskirų pesticidų, nurodytų pirmesnėje eilutėje, aptiktų ir apskaičiuotų atliekant monitoringą, suma.
PFAS iš viso	0,50	µg/l	PFAS iš viso – per- ir polifluoralkilintų cheminių medžiagų iš viso. Ši vertė bus pradėta taikyti tik tada, kai pagal 13 straipsnio 7 dalį bus parengtos šio parametro monitoringo techninės gairės. Tada valstybės narės gali nuspręsti naudoti arba vieną iš šių parametrų, t. y. „PFAS iš viso“ ar „PFAS suma“, arba juos abu.
PFAS suma	0,10	µg/l	PFAS suma – perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų cheminių medžiagų, kurios galėtų kelti pavojų žmonėms vartoti skirto vandens kokybės atžvilgiu, išvardytų III priedo B dalies 3 punkte, suma. Tai „PFAS iš viso“ cheminių medžiagų pogrupis, kurio sudėtyje yra perfluoralkilinta trijų arba daugiau kaip trijų anglių dalis (t. y. – C_nF_{2n-}, $n \geq 3$) arba perfluoroalkileterio dviejų arba

			daugiau kaip dviejų anglių dalis (t. y. – $C_nF_{2n}OC_mF_{2m}$, n ir $m \geq 1$).
Daugiacikliai aromatiniai angliavandeniliai	0,10	µg/l	Šių junginių koncentracijų suma: benzo(b)fluoranteno, benzo(k)fluoranteno, benzo(ghi)perileno ir indeno(1,2,3-cd)pireno.
Selenas	20	µg/l	Turi būti taikoma 30 µg/l parametro vertė regionuose, kuriuose dėl geologinių sąlygų gali susidaryti dideli lygiai požeminiame vandenyje.
Tetrachloretenas ir trichloretenas	10	µg/l	Nurodytų parametrų koncentracijų suma
Trihalometanų iš viso	100	µg/l	Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės. Šių junginių koncentracijų suma: chloroformo, bromoformo, dibromochlormetano, bromodichlormetano.
Uranas	30	µg/l	
Vinilchloridas	0,50	µg/l	Šio parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenyje, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.

C DALIS

Rodiklių parametrai (nauja)

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
Aliuminis	200	µg/l	
Amonis	0,50	mg/l	
Chloridas	250	mg/l	Vanduo neturėtų būti korozinis.
<i>Clostridium perfringens</i> , įskaitant sporas	0	Skaičius/100 ml	Šis parametras turėtų būti matuojamas tik tuo atveju, jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad jų gali būti.
Spalva	Priimtina vartotojams ir neturinti nebūdingų pokyčių		
Savitasis elektros laidis	2500	µS cm ⁻¹ esant 20°C	Vanduo neturėtų būti agresyvus.
Vandenilio jonų koncentracija	≥ 6,5 ir ≤ 9,5	pH vienetai	Vanduo neturėtų būti agresyvus. Stovinčio vandens, išpilstyto į butelius ar kitas talpas, atveju minimali vertė gali būti sumažinta iki 4,5 pH vienetų. Vandens, išpilstyto į butelius ar kitas talpas, kuris yra natūraliai arba dirbtinai prisodrintas anglies dioksidu, atveju minimali vertė gali būti mažesnė.
Geležis	200	µg/l	
Manganas	50	µg/l	
Kvapas	Priimtinas vartotojams ir neturintis nebūdingų pokyčių		
Oksiduojamumas	5,0	mg/l O ₂	Šio parametro matuoti nereikia, jei analizuojamas bendrosios organinės anglies (BOA) parametras.
Sulfatas	250	mg/l	Vanduo neturėtų būti korozinis.

Natris	200	mg/l	
Skonis	Priimtinas vartotojams ir neturintis nebūdingų pokyčių		
Kolonijas sudarančių vienetų skaičius 22°C temperatūroje	Nėra nebūdingų pokyčių		
Koliforminės bakterijos	0	skaičius/100 ml	Vandens, išpilstyto į butelius ar kitas talpas, atveju raiškos vienetas – skaičius/250 ml.
Bendroji organinė anglis (BOA)	Nėra nebūdingų pokyčių		Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei per dieną tiekama daugiau 10 000 m ³ vandens.
Drumstumas	Priimtinas vartotojams ir neturintis nebūdingų pokyčių		
Vanduo neturėtų būti agresyvus ar korozinis. Tai visų pirma taikoma vandeniui, kuriam taikomi paruošimo procesai (demineralizacija, minkštinimas, membraninė filtracija, atvirkštinis osmosas, t. t.)			
Jei žmonėms vartoti skirtas vanduo paruošiamas taip, kad vanduo yra labai demineralizuojamas ar suminkštinamas, į vandenį galima pridėti kalcio ar magnio druskų siekiant sumažinti galimą neigiamą poveikį sveikatai, jo korozinį poveikį bei agresyvumą ir pagerinti skonį. Galima nustatyti kalcio ir magnio koncentracijas ar suminę ištirpusių kietųjų medžiagų koncentraciją suminkštantame ar demineralizuotame vandenyje atsižvelgiant į vandens, kuriam taikomi šie procesai, charakteristikas.			

D DALIS

Pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimui svarbūs parametrai

<i>Legionella</i> bakterijos	<1000	KSV/l	Ši parametro vertė nustatyta 10 ir 14 straipsnių tikslais. Svarstyti tuose straipsniuose numatytų veiksmų galimybę galima net ir nepasiekus parametro vertės, pvz., infekcijų ir ligų protrūkių atveju. Tokiais atvejais turėtų būti patvirtintas infekcijos šaltinis ir turėtų būti nustatyta rūšis, su kuria jis siejamas.
Švinas	10	µg/l	Ši parametro vertė nustatyta 10 ir 14 straipsnių tikslais. Valstybės narės turėtų dėti visas pastangas, kad mažesnė, t. y 5 µg/l, vertė būtų pasiekta anksčiau nei per 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

II PRIEDAS

MONITORINGAS

A DALIS

Bendrieji tikslai ir žmonėms vartoti skirto vandens monitoringo programos

1. Vykdamt pagal 13 straipsnio 2 dalį nustatytas žmonėms vartoti skirto vandens monitoringo programas atliekami šie veiksmai:
 - a) tikrinama, ar visoje vandens tiekimo grandinėje – vandens gavybos vietoje, valymo, saugojimo ir skirstymo etapais – veiksmingai taikomos rizikos žmonių sveikatai kontrolės priemonės ir ar atitikties vietoje vanduo yra sveikas ir švarus;
 - b) teikiama informacija apie žmonėms vartoti skirto vandens kokybę siekiant įrodyti, kad laikomasi 4 straipsnyje nustatytų pareigų ir pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų verčių;
 - c) nustatomi tinkamiausi rizikos žmonių sveikatai mažinimo būdai.
2. Į pagal 13 straipsnio 2 dalį nustatytas monitoringo programas įtraukiamas vienas ar keli iš šių elementų:
 - a) pavienių vandens mėginių rinkimas ir analizė;
 - b) registruojami nuolatos vykdomo monitoringo matavimai.

Be to, monitoringo programos gali sudaryti:

- a) įrašų apie įrangos funkcines galimybes ir techninę būklę tikrinimas;

- b) vandens gavybos vietos ir vandens valymo, saugojimo ir skirstymo infrastruktūros tikrinimai, nedarant poveikio 8 straipsnio 1 dalies c punkte ir 10 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytiems monitoringo reikalavimams.
3. Monitoringo programos taip pat apima veikimo monitoringo programą, kuri padeda greitai susidaryti nuomonę apie veikimo rezultatus, nustatyti vandens kokybės problemas ir nedelsiant imtis iš anksto suplanuotų taisomųjų veiksmų. Šios veikimo monitoringo programos pritaikomos pagal vandens tiekimo sistemos pobūdį, atsižvelgiant į nustatytų pavojų bei pavojingų įvykių ir tiekimo rizikos vertinimo išvadas [...], ir jomis siekiama patvirtinti visų kontrolės priemonių, taikomų vandens gavybos, valymo, skirstymo ir saugojimo etapuose, veiksmingumą.

Veikimo monitoringo programos apima drumstumo parametro monitoringą vandens tiekimo įrenginyje siekiant reguliariai kontroliuoti fizinio šalinimo naudojant filtravimo procesus veiksmingumą, laikantis tolesnėje lentelėje nurodytų parametrų verčių ir dažnumo (ši nuostata netaikoma požeminio vandens šaltiniams, kuriuose drumstumą sukelia geležis ir manganas).

Veikimo parametras	Etaloninė vertė
Drumstumas	0,3 nefelometrinių drumstumo vienetų (NDV) 95 % mėginių atveju ir nė vienas negali viršyti 1 NDV.

Vandens tiekimo objekto teritorijoje per dieną paskirstomo ar pagaminamo vandens tūris (m ³)	Minimalus dažnumas
≤ 1000	Kas savaitę
> 1000 iki ≤ 10 000	Kasdien
>10 000	Nuolat

Veikimo monitoringo programa taip pat apima šių neapdoroto vandens parametrų monitoringą siekiant kontroliuoti valymo procesų, kuriais siekiama išvengti mikrobiologinės taršos rizikos, veiksmingumą.

Veikimo parametras	Etaloninė vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
Somatiniai kolifagai	50 (neapdoroto vandens atveju)	Koloniją sudarantys vienetai (PfU) / 100 ml	Šis parametras turėtų būti matuojamas tuo atveju, jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad jų gali būti. Jei jie nustatomi neapdorotame vandenyje ir jų koncentracija yra > 50 PfU /100 ml, šis parametras turėtų būti analizuojamas po to, kai buvo imtasi veiksmų valymo procese siekiant nustatyti gyvų mikrobų skaičiaus pašalinimą (matuojat logaritmais) įdiegtomis kliūtimis ir įvertinti, ar patogeninių virusų protrūkio rizika yra tinkamai kontroliuojama.

4. Valstybės narės užtikrina, kad monitoringo programos būtų nuolat peržiūrimos ir bent kas šešerius metus atnaujinamos arba pakartotinai tvirtinamos.

B dalis

Parametrai ir mėginių ėmimo dažnumas

1. Parametrų sąrašas

A grupė

Toliau nurodytų (A grupės) parametrų monitoringas vykdomas 2 punkto 1 lentelėje nustatytu dažnumu:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*), žarniniai enterokokai, koliforminės bakterijos, kolonijas sudarantys vienetai 22°C temperatūroje, spalva, drumstumas, skonis, kvapas, pH, savitasis elektrinis laidis;
- b) kiti parametrai, nustatyti kaip reikšmingi monitoringo programoje pagal 5 straipsnio 3 dalį ir, kai aktualu, atlikus vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, kaip nustatyta 9 straipsnyje ir II priedo C dalyje.

Tam tikromis aplinkybėmis A grupės parametrai papildomi šiais parametrais:

- a) amonis ir nitritas, jei vandens valymui naudojamas chloraminas;
- b) aliuminis ir geležis, jei jie naudojami kaip vandens valymo cheminės medžiagos.

Escherichia coli (*E. coli*) ir žarniniai enterokokai laikomi pagrindiniais parametrais ir jų monitoringas, atsižvelgiant į vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, atliekama pagal 9 straipsnį ir šio priedo C dalį, negali būti retesnis. Jų monitoringas visuomet vykdomas 2 punkto 1 lentelėje nustatyto dažnumu.

B grupė

Siekiant nustatyti atitiktį visoms šioje direktyvoje nustatytoms parametų vertėms, visų kitų parametų, kurie nėra analizuojami kaip A grupės parametrai ir yra nustatyti pagal 5 straipsnį, išskyrus I priedo D dalyje nustatytus parametrus, monitoringas vykdomas bent 2 punkto 1 lentelėje nustatyto dažnumu, nebent, remiantis pagal 9 straipsnį ir šio priedo C dalį atliktu vandens tiekimo rizikos vertinimu, būtų nustatytas kitoks mėginių ėmimo dažnumas.

2. Mėginių ėmimo dažnumas

1 lentelė. Minimalus atitikties monitoringui skirto mėginių ėmimo ir analizės dažnumas

Vandens tiekimo objekto teritorijoje per dieną paskirstomo ar pagaminamo vandens tūris (žr. 1 ir 2 pastabas) m ³		A grupės parametras mėginių skaičius per metus	B grupės parametras mėginių skaičius per metus
	< 10	> 0 (žr. 4 pastabą)	> 0 (žr. 4 pastabą)
	≤ 100	2	1 (žr. 5 pastabą)
> 100	≤ 1000	4	1
> 1000	≤ 10000	4 mėginiai pirmajai 1000 m ³ per dieną daliai + 3 mėginiai kiekvienam papildomam 1000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tūryje (žr. 3 pastabą)	1 mėginys pirmajai 1000 m ³ per dieną daliai + 1 mėginys kiekvienam papildomam 4500 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tūryje (žr. 3 pastabą)
> 10000	≤ 100000		3 mėginiai pirmajai 10000 m ³ per dieną daliai + 1 mėginys kiekvienam papildomam 10000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tūryje (žr. 3 pastabą)
> 100000			12 mėginių pirmajai 100000 m ³ per dieną daliai, + 1 mėginys kiekvienam papildomam 25000 m ³ per dieną kiekiui ir jo daliai visame tiekiamo vandens tūryje (žr. 3 pastabą)

1 pastaba. Vandens tiekimo teritorija yra geografiškai apibrėžta teritorija, kurioje žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš vieno ar daugiau vandens tiekimo šaltinių, o vandens kokybė gali būti laikoma beveik vienoda.

- 2 pastaba.* Tūris apskaičiuojamas kaip vienu kalendorinių metų vidurkis. Nustatant minimalų mėginių ėmimo dažnumą gali būti atsižvelgiama ne į vandens tūrį, o į vandens tiekimo teritorijos gyventojų skaičių, remiantis prielaida, kad vandens suvartojimas yra 200 l per dieną vienam gyventojui.
- 3 pastaba.* Nurodytas dažnumas apskaičiuojamas taip: pvz., 4 300 m³ per dieną = 16 mėginių A grupės parametrų atveju (keturi mėginiai pirmajai 1000 m³ per dieną daliai, + 12 mėginių papildomai 3 300 m³ per dieną daliai).
- 4 pastaba.* Kalbant apie vandens tiekėjus, kurių atveju išimtis pagal 3 straipsnio 2 dalies b punktą nebuvo suteikta, valstybės narės nustato A ir B grupės parametrų minimalų mėginių ėmimo dažnumą, su sąlyga, kad pagrindinių parametrų monitoringas būtų vykdomas bent kartą per metus.
- 5 pastaba.* Valstybės narės gali sumažinti mėginių ėmimo dažnumą su sąlyga, kad visų pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų monitoringas vykdomas bent kartą per šešerius metus, taip pat atvejais, kai yra įtraukiamas naujas vandens šaltinis arba yra padaromi vandens tiekimo sistemos pakeitimai, jei yra tikėtinas galimas neigiamas poveikis vandens kokybei.

C DALIS

Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas

1. Remiantis 9 straipsnyje nurodyto vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatais, monitoringui naudotas parametrų sąrašas išplečiamas ir B dalyje nustatytas mėginių ėmimo dažnumas padidinamas, jei tenkinama kuri nors iš toliau nurodytų sąlygų:
 - a) šiame priede pateikto parametrų sąrašo arba nurodyto dažnumo nepakanka tam, kad būtų galima įvykdyti 13 straipsnio 1 dalyje nustatytus įpareigojimus;
 - b) 13 straipsnio 5 dalies taikymo tikslais būtina atlikti papildomą monitoringą;
 - c) būtina pateikti A dalies 1 punkto a papunktyje numatytas garantijas;
 - d) mėginių ėmimo dažnumą būtina padidinti remiantis 8 straipsnio 3 dalies a punktu.

2. Atlikus vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, monitoringui naudotas parametrų sąrašas gali būti sutrumpintas ir B dalyje nustatytas mėginių ėmimo dažnumas gali būti sumažintas, jei tenkinamos visos toliau nurodytos sąlygos:
- a) mėginių ėmimo vieta ir dažnumas nustatomi atsižvelgiant į parametro kilmę, taip pat jo koncentracijos svyravimus ir ilgalaikę tendenciją, atsižvelgiant į 6 straipsnį;
 - b) kad būtų galima sumažinti tam tikram parametru skirtą minimalų mėginių ėmimo dažnumą, visi rezultatai, gauti išanalizavus reprezentatyviose mėginių ėmimo vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo teritorijos savybes, bent trejų metų laikotarpiu reguliariais intervalais surinktus mėginius, turi nesiekti 60 % parametro vertės;
 - c) kad būtų galima išbraukti parametą iš parametrų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo, visi rezultatai, gauti išanalizavus reprezentatyviose vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo teritorijos savybes, bent trejų metų laikotarpiu reguliariais intervalais surinktus mėginius, turi nesiekti 30 % parametro vertės;
 - d) sprendimas dėl parametro išbraukimo iš parametrų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo grindžiamas rizikos vertinimo, kurį atliekant atsižvelgiama į žmonėms vartoti skirtą vandens šaltinių monitoringo rezultatus ir kuriuo patvirtinama, kad, kaip nustatyta 1 straipsnyje, žmonių sveikata apsaugota nuo neigiamo bet kokio žmonėms vartoti skirtą vandens užterštumo poveikio, rezultatais;
 - e) kad būtų galima sumažinti tam tikram parametru skirtą mėginių ėmimo dažnumą arba išbraukti parametą iš parametrų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo, rizikos vertinimu turi būti patvirtinama, kad nėra jokio pagrįstai galimo numatyti veiksnio, kuris galėtų nulemti blogesnę žmonėms vartoti skirtą vandens kokybę.

Jei monitoringo rezultatai, įrodantys 2 dalies b–e punktuose nustatytų sąlygų tenkinimą, iki ... [šios direktyvos įsigaliojimo diena] jau yra prieinami, jie nuo tos dienos gali būti naudojami monitoringui pritaikyti pagal vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatus.

Jei monitoringo patikslinimai jau yra įgyvendinti atsižvelgiant į vandens tiekimo rizikos vertinimo, atlikto, *inter alia*, pagal Komisijos direktyvos 2015/1787 C dalį, rezultatus, valstybės narės gali numatyti galimybę patvirtinti jų galiojimą ir nereikalauti atlikti monitoringo pagal 2 dalies b punktą ir 3 dalies c punktą imant mėginius reprezentatyviose vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo teritorijos savybes, kitu bent trejų metų laikotarpiu.

D DALIS

Mėginių ėmimo metodai ir mėginių ėmimo vietos

1. Mėginių ėmimo vietos pasirenkamos taip, kad būtų užtikrinta atitiktis 6 straipsnyje nurodytoms atitikties vietoms. Tuo atveju, kai vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo, tam tikriems parametrams tirti skirtus mėginius valstybė narė gali imti vandens tiekimo teritorijoje ar vandens valymo įrenginiuose, jei galima įrodyti, kad tai iš esmės nepakeis atitinkamų parametrų išmatuotos vertės. Mėginių skaičius turi būti kuo tolygiau paskirstytas laiko ir vietos atžvilgiu.
2. Mėginiai atitikties vietoje turi būti imami laikantis šių reikalavimų:
 - a) tam tikrų cheminių parametrų (visų pirma vario, švino ir nikelio) atitikties tikrinimo vandens mėginiai imami iš vartotojo čiaupo, prieš tai vandens nenuleidus. Atsitiktinai pasirinktu dienos metu imamas vieno litro mėginys. Kaip alternatyvą valstybės narės gali taikyti nustatytos trukmės vandens stagnacijos metodus, geriau atspindinčius nacionalinę padėtį, pvz., vidutinį per savaitę vartotojų išgeriamą vandens kiekį, su sąlyga, kad juos taikant vandens tiekimo teritorijoje neatitikties atvejų nesumažės, palyginti su mėginio ėmimo atsitiktiniu dienos metu metodu;

- b) su mikrobiologinių parametrų analize susiję atitiktiečiai patikrinti reikalingi mėginiai atitikties vietoje imami ir apdorojami pagal standartą EN ISO 19458 (mėginių ėmimo paskirtis B).
- 3. Mėginiai dėl *Legionella* bakterijų pastatų vidaus vandentiekio sistemose imami *Legionella* bakterijų paplitimo rizikos vietose ir (arba) reprezentatyviose sisteminės jų ekspozicijos vietose. Valstybės narės parengia mėginių dėl *Legionella* bakterijų ėmimo metodų gaires.
- 4. Mėginiai skirstomajame tinkle turi būti imami pagal standartą ISO 5667-5, išskyrus atvejus, kai jie imami iš vartotojų čiaupų. Mėginiai mikrobiologinių parametrų analizei skirstomajame tinkle imami ir apdorojami pagal standartą EN ISO 19458 (mėginių ėmimo paskirtis A).

III PRIEDAS

PARAMETRŲ ANALIZĖS SPECIFIKACIJOS

Valstybės narės užtikrina, kad monitoringo ir atitikties šiai direktyvai įrodymo tikslais naudojami analizės metodai, išskyrus nuolatinį drumstumo matavimą, būtų patvirtinti ir dokumentuoti, laikantis EN ISO/IEC 17025 ar kitų tarptautiniu lygmeniu pripažintų lygiaverčių standartų.

Valstybės narės užtikrina, kad laboratorijos arba su laboratorijomis sutartis sudarę subjektai taikytų kokybės valdymo sistemas pagal standartą EN ISO/IEC 17025 arba kitus tarptautiniu lygmeniu pripažintus lygiaverčius standartus.

Alternatyvių metodų lygiavertiškumo priede nustatytiems metodams tikslais valstybės narės gali naudoti standartą EN ISO 17994 – mikrobiologinių metodų lygiavertiškumo standartą, arba standartą EN ISO 16140 ar kitus panašius tarptautiniu lygmeniu pripažintus protokolus, siekdamos nustatyti metodų lygiavertiškumą remiantis kitais nei pasėlio auginimas principais, kurie į standarto EN ISO 17994 taikymo sritį nepatenka.

Jeigu B dalyje nurodytas minimaliuosius analizės metodo veiksmingumo kriterijus atitinkančio analizės metodo nėra, valstybės narės užtikrina, kad monitoringas būtų atliekamas taikant geriausius galimus metodus, nereikalaujančius pernelyg didelių išlaidų.

A DALIS

Mikrobiologiniai parametrai, kurių analizės metodai yra nurodyti

Mikrobiologinių parametrų metodai yra šie:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) ir koliforminės bakterijos (EN ISO 9308-1 arba EN ISO 9308-2);
- b) žarniniai enterokokai (EN ISO 7899-2);
- c) kolonijas sudarančių vienetų skaičius arba heterotrofinių mikroorganizmų skaičius 22°C temperatūroje (EN ISO 6222);

- d) *Clostridium perfringens*, įskaitant sporas (EN ISO 14189).
- e) *Legionella* bakterijos (EN ISO 11731 atitikčiai I priedo C dalyje nustatytoms vertėms).
Rizika grindžiamo patikros monitoringo atveju ir siekiant papildyti pasėlio metodus, galima naudoti ir kitus metodus, pvz., ISO/TS 12869 standartą, greituosius pasėlio metodus, ne pasėliu grindžiamus metodus ir molekulinis metodus, visų pirma kiekybinę polimerazės grandininę reakciją.
- f) Somatiniai kolifagai
Veikimo monitoringui galima naudoti EN ISO 10705-2, EN ISO 10705-3 II priedų A dalis.

B DALIS

Cheminiai ir rodiklių parametrai, kurių analizės metodo veiksmingumo charakteristikos yra nurodytos

1. *Cheminiai ir rodiklių parametrai*

Kai vykdomas 1 lentelėje nurodytų parametrų monitoringas, taikomu analizės metodu turi būti bent įmanoma išmatuoti parametro vertę atitinkančias koncentracijas, Komisijos direktyvos 2009/90/EB⁵⁴ 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžtai kiekybinio įvertinimo ribai siekiant ne daugiau kaip 30 % atitinkamos parametro vertės, o matavimo neapibrėžtis turi atitikti 1 lentelėje nurodytą vertę. Pateikiamas rezultatas turi turėti bent tiek pat reikšminių skaitmenų, kiek jų turi I priedo B ir C dalyse nurodyta parametro vertė.

1 lentelėje nurodyta matavimo neapibrėžtis neturi būti naudojama kaip papildoma I priede nurodytų parametrų verčių paklaida.

⁵⁴ 2009 m. liepos 31 d. Komisijos direktyva 2009/90/EB, kuria pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB nustatomos vandens cheminės analizės ir vandens būklės stebėsenos techninės specifikacijos (OL L 201, 2009 8 1, p. 36).

1 lentelė. Minimalioji analizės metodo veiksmingumo charakteristika „Matavimo neapibrėžtis“

Parametrai	Matavimo neapibrėžtis (žr. 1 pastabą) % parametro vertės (išskyrus pH)	Pastabos
Aluminis	25.	
Amonis	40.	
Akrilamidas	30.	
Stibis	40.	
Arsenas	30.	
Benzo(a)pirenas	50.	Žr. 2 pastabą.
Benzenas	40.	
Bisfenolis A	50.	
Boras	25.	
Bromatas	40.	
Kadmis	25.	
Chloridas	15.	
Chloratas	40.	
Chloritas	40.	
Chromas	30.	
Varis	25.	
Cianidas	30.	Žr. 3 pastabą.
1,2-dichlorešanas	40.	
Epichlorhidrinas	30.	
Fluoridas	20.	
HAA	50.	
Vandenilio jonų koncentracija pH	0,2.	Žr. 4 pastabą.
Geležis	30.	
Švinas	30.	
Manganas	30.	

Gyvsidabris	30.	
Microcistinas-LR	30.	
Nikelis	25.	
Nitratas	15.	
Nitritas	20.	
Oksiduojamumas	50.	Žr. 5 pastabą.
Pesticidai	30.	Žr. 6 pastabą.
PFAS	50.	
Daugiacikliai aromatiniai angliavandeniliai	40.	Žr. 7 pastabą.
Selenas	40.	
Natris	15.	
Sulfatas	15.	
Tetrachloretenas	40.	Žr. 8 pastabą.
Trichloretenas	40.	Žr. 8 pastabą.
Trihalometanų iš viso	40.	Žr. 7 pastabą
Bendroji organinė anglis (BOA)	30.	Žr. 9 pastabą.
Drumstumas	30.	Žr. 10 pastabą.
Uranas	30.	
Vinilchloridas	50.	

2. 1 lentelės pastabos

1 pastaba. Matavimo neapibrėžtis – neneigiamas parametras, pagal naudojamą informaciją apibūdinantis matuojamajam dydžiui priskiriamų kiekybinių verčių pasklidimą. Matavimo neapibrėžties analizės veiksmingumo kriterijus ($k = 2$) – lentelėje nurodytos parametro vertės procentinis dydis arba griežtesnė vertė. Jei nenurodyta kitaip, matavimo neapibrėžtis apskaičiuojama parametro vertei.

2 pastaba. Jeigu matavimo neapibrėžties vertės pasiekti neįmanoma, turėtų būti pasirinktas geriausias galimas metodas (iki 60 %).

- 3 pastaba. Metodu nustatoma bendra visų formų cianidų suma.
- 4 pastaba. Matavimo neapibrėžties vertė išreiškiama pH vienetais.
- 5 pastaba. Etaloninis metodas: EN ISO 8467.
- 6 pastaba. Atskirų pesticidų analizės metodo veiksmingumo charakteristikos yra informacinio pobūdžio. Kai kurių pesticidų atveju įmanoma pasiekti žemesnę 30 % vertę, o tam tikrų kitų pesticidų leidžiama matavimo neapibrėžties vertė gali būti iki 80 %.
- 7 pastaba. Analizės metodo veiksmingumo charakteristikos taikomos atskiroms medžiagoms ir sudaro 25 % I priedo B dalyje nurodytos parametro vertės.
- 8 pastaba. Analizės metodo veiksmingumo charakteristikos taikomos atskiroms medžiagoms ir sudaro 50 % I priedo B dalyje nurodytos parametro vertės.
- 9 pastaba. Vertinant matavimo neapibrėžtį turėtų būti laikoma, kad bendrosios organinės anglies (BOA) koncentracija yra 3 mg/l. Nurodant bandymo metodo neapibrėžtį turi būti remiamasi BOA ir ištirpusios organinės anglies aptikimo gairėmis (CEN 1484).
- 10 pastaba. Apskaičiuojant matavimo neapibrėžtį turėtų būti laikoma, kad drumstumas yra 1,0 NDV (nefelometrinių drumstumo vienetų), kaip nurodyta EN ISO 7027 ar kituose lygiaverčiuose standartuose.

3. PFAS suma

Šios atitinkamos cheminės medžiagos galėtų būti analizuojamos remiantis pagal šios direktyvos 13 straipsnio 7 dalį parengtomis techninėmis gairėmis:

- Perfluorbutano rūgštis (PFBA)
- Perfluorpentano rūgštis (PFPA)
- Perfluorheksano rūgštis (PFHxA)
- Perfluorheptano rūgštis (PFHpA)

- Perfluoroktano rūgštis (PFOA)
- Perfluornonano rūgštis (PFNA)
- Perfluordekano rūgštis (PFDA)
- Perfluoroundekano rūgštis (PFUnDA)
- Perfluorododekano rūgštis (PFDoDA)
- Perfluorotridekano rūgštis (PFTrDA)
- Perfluorbutansulfono rūgštis (PFBS)
- Perfluorpentansulfono rūgštis (PFPS)
- Perfluorheksansulfono rūgštis (PFHxS)
- Perfluorheptansulfono rūgštis (PFHpS)
- Perfluoroktansulfono rūgštis (PFOS)
- Perfluornonansulfono rūgštis (PFNS)
- Perfluordekansulfono rūgštis (PFDS)
- Perfluorundekansulfono rūgštis
- Perfluordodekansulfono rūgštis
- Perfluortridekansulfono rūgštis

Šių cheminių medžiagų monitoringas vykdomas tuo atveju, jei pagal šios direktyvos 8 straipsnį atlikto vandens baseino(-ų) rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatai rodo, kad yra tikėtinas šių medžiagų buvimas konkrečioje vandens tiekimo sistemoje.

IV PRIEDAS

INFORMACIJA VISUOMENEI

Internetu vartotojams patogiu naudoti ir pritaikytu būdu skelbiama 1–8 punktuose nurodyta informacija.

Pateikę pagrįstą prašymą vartotojai gali paprašyti prieigos prie šios informacijos kitais būdais.

1. Atitinkamo vandens tiekėjo identifikaciniai duomenys, vandens tiekimo teritorija bei žmonių, kuriems tiekiamas vanduo, skaičius ir vandens gamybos būdas, įskaitant bendro pobūdžio informaciją apie vandens valymo tipus ir taikytą dezinfekciją. Valstybės narės gali nukrypti nuo šio reikalavimo pagal Direktyvos 2007/2/EB 13 straipsnio 1 dalį.
2. Naujausi I priedo A, B ir C dalyse išvardytų parametrų monitoringo rezultatai, įskaitant mėginių ėmimo dažnumą kartu su pagal 5 straipsnį nustatytomis parametrų vertėmis. Monitoringo rezultatai turi būti ne senesni nei vienerių metų, išskyrus atvejus, kai numatyta kitaip atsižvelgiant į pagal šią direktyvą nustatytą monitoringo dažnumą.
3. Informacija apie šiuos parametrus, neišvardytus I priedo C dalyje, ir susijusias vertes:
 - a) kietumą,
 - b) vandenyje ištirpusias mineralines medžiagas, anijonus / katijonus:
 - kalcį Ca,
 - magnį Mg,
 - kalį K.
4. Kompetentingoms institucijoms ar kitoms atitinkamoms įstaigoms nustačius, kad dėl pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų viršių viršijimo kyla potencialus pavojus žmonių sveikatai – informacija apie potencialų pavojų žmonių sveikatai ir susijusios sveikatos bei vartojimo rekomendacijos arba saitas į tokią informaciją.

5. Atitinkama informacija apie vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą.
6. Rekomendacijos vartotojams, be kita ko, dėl to, kaip sumažinti vandens suvartojimą, kai tinkama, kaip naudoti vandenį atsakingai atsižvelgiant į vietos sąlygas ir kaip išvengti stovinčio vandens keliamos rizikos sveikatai.
7. Tiekėjų, tiekiančių bent 10 000 m³ per dieną arba aptarnaujančių bent 50 000 žmonių, atveju – metinė informacija apie:
 - a) bendrą vandens sistemos veikimo efektyvumą ir nuotėkio normas, kai tik ta informacija yra prieinama ir ne vėliau kaip 4 straipsnio 3 dalyje nustatytą dieną;
 - b) vandens tiekėjo teikiamos vandens tiekimo paslaugos nuosavybės struktūrą;
 - c) tais atvejais, kai patirtos išlaidos kompensuojamos taikant tarifų sistemą – informacija apie tarifo už kubinį vandens metrą struktūrą, įskaitant pastoviąsias bei kintamąsias išlaidas ir išlaidas, susijusias su priemonėmis, kurių imtasi 16 straipsnio tikslais, jei jų ėmėsi vandens tiekėjai;
 - d) vandens tiekėjų gautų vartotojų skundų dėl aspektų, patenkančių į šios direktyvos aprėptį, santrauka ir statistika, jei tokia informacija prieinama.
8. Pateikus pagrįstą prašymą, vartotojams suteikiama prieiga prie ankstesnių – ne daugiau kaip 10 metų senumo – 2 ir 3 punktuose nurodytų duomenų, jei tokių duomenų yra, neįtraukiant laikotarpio iki šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos.

V PRIEDAS (naujas)

BENDRŲ METODIKŲ NUSTATYMO PRINCIPAI

Medžiagų grupės

1. *Organinės medžiagos*

Organinės medžiagos turi būti sudarytos tik iš:

- a) pradinių medžiagų, išvardytų Europos pradinių medžiagų pozityviajame sąraše, kuri Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies b punktą; ir
- b) medžiagų, kurių atveju galima atmesti galimybę, kad konkreti medžiaga ir jos reakcijos produktai žmonėms vartoti skirtame vandenyje viršys 0,1 µg/l lygius, nebent konkrečios medžiagos atžvilgiu reikia nustatyti griežtesnę vertę atsižvelgiant į medžiagos toksiškumą.

Organinės medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jeigu tokių standartų nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažinto metodo, ir turi [...] atitikti ten nurodytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, kurių tikimasi vandentiekio vandenyje.

2. *Metalo medžiagos*

Naudojamos tik metalo medžiagos, išvardytos Europos junginių pozityviajame sąraše, kuri Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies b punktą. Turi būti laikomasi Europos pozityviajame sąraše nurodytų apribojimų šių medžiagų junginių, jų naudojimo tam tikruose produktuose ir šių produktų naudojimo atžvilgiu.

Junginiai turi būti bandomi pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jeigu tokių standartų nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažinto metodo, ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus.

3. *Cemento medžiagos*

Cemento medžiagos turi būti sudarytos tik iš vieno ar kelių toliau nurodytų elementų:

- a) organinių sudedamųjų dalių, išvardytų Europos sudedamųjų dalių pozityviajame sąraše, kurį Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies b punktą;
- b) organinių sudedamųjų dalių, kurių atveju galima atmesti galimybę, kad konkrečios medžiagos ir jų reakcijos produktai žmonėms vartoti skirtame vandenyje viršys 0,1 µg/l lygius, arba
- c) neorganinių sudedamųjų dalių.

Cemento pagrindo medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jeigu tokių standartų nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažinto metodo, ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, kurių tikimasi iš vandentiekio vandens.

4. *Emaliai ir keramikos medžiagos*

Emaliai ir keramikos medžiagos turi būti sudaryti tik iš pradinių medžiagų rūšių, išvardytų Europos junginių pozityviajame sąraše, kurį Komisija turi sudaryti pagal 11 straipsnio 2 dalies b punktą, atlikusi šių medžiagų sudėtyje panaudotų elementų įvertinimą.

Emalio ir keramikos medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis bandymų metodų, nurodytų atitinkamuose Europos standartuose, o jeigu tokių standartų nėra – laikantis tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu pripažinto metodo, ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, kurių tikimasi iš vandentiekio vandens.

5. *Medžiagų, naudojamų nereikšminguose ir surinktuose komponentuose vertinimo išimtys*

Surinktų gaminių atveju turi būti išsamiai aprašyti nereikšmingi komponentai, dalys ir medžiagos ir atitinkami atlikti jų bandymai. Šiuo tikslu „nereikšmingas“ reiškia poveikio žmonėms vartoti skirtos vandens kokybei lygį ir šiuo atveju visapusiškas bandymas nebūtinas.

1 lentelė. Su medžiagų tipais susijęs bandymas

Kriterijai	Organinės (1)	Metalo (2)	Cemento	Emaliai ir keramikos medžiagos
Europos pozityvieji sąrašai				
Europos organinių medžiagų pradinių medžiagų pozityvieji sąrašai	X	N	X	N
Europos priimtinių metalo jungtinių pozityvieji sąrašai	N	X	N	N
Europos cemento medžiagų sudedamųjų dalių pozityvieji sąrašai	N	N	X	N
Europos emalių ir keramikos medžiagų jungtinių pozityvieji sąrašai	N	N	N	X
Jusliniai bandymai				
Kvapas ir skonis	X	N	X	N
Spalva ir drumstumas	X	N	X	N
Bendras higienos vertinimas				
Bendrosios organinės anglies išplovimas	X	N	X	N
Likučiai paviršiuje (metalo)	N	X	N	N
Išsiskyrimo bandymas				
Reikšmingi Geriamojo vandens direktyvos parametrai	X	X	X	X
I pozityviusius sąrašus įtrauktų medžiagų DTK vandentiekio vandenyje	X	N	X (3)	N
Neįtariamų medžiagų (GC-MS)	X	N	X (3)	N
Atitiktis sudedamųjų dalių sąrašui	N	X	N	X
Mikrobinės taršos didėjimas	X	N	X (3)	N

DTK vandentiekio vandenyje: didžiausia toleruojama koncentracija vandentiekio vandenyje (arba remiantis Agentūros nuomone dėl medžiagos įtraukimo į pozityvųjį sąrašą, arba remiantis Reglamente Nr. 10/2011 nustatytais konkrečiomis medžiagos išsiskyrimo ribinėmis vertėmis ir atsižvelgiant į 10 % paskirstymo koeficientą ir 2 l vandens suvartojimą)

GC-MS: dujų chromatografija ir masių spektrometrija (atrankinis metodas)

1 pastaba. Konkrečios išimtys nustatomos pagal šio priedo 5 dalį.

2 pastaba: Metalų juslinis bandymas neatliekamas, nes iš esmės manoma, kad jeigu laikomasi I priede nustatytų parametrų verčių, juslinių problemų tikimybė mažai tikėtina.

3 pastaba. Priklausomai nuo organinių medžiagų buvimo junginyje.
